

LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

y-tunnus: 0218612-8

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2022.....	1
1 Avaintiedot	1
2 Tilikauden merkittävät tapahtumat	2
3 Vakavaraisuus ja riskiasema.....	4
4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	5
5 Tulevaisuuden näkymät	5
6 Hallinto ja vastuullisuus	5
7 Ehdotus voiton käyttämisestä	8
Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022	9
8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Savo-Karjala	9
9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	27
10 Riskienhallinnan liitetiedot	32
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	37
Tilinpäätösmerkintä	38

Hallituksen toimintakertomus 2022

LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Savo-Karjala) kotipaikka on Mikkeli ja y-tunnus 0218612-8. Yhtiön toimialaan kuuluvat vapaaehtoiset vahinkovakuutukset ja liikennevakuutukset.

LähiTapiola Savo-Karjala kuuluu LähiTapiola-ryhmään ja yhdistellään LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiön konsernitilinpäätökseen. Vakuutusyhtyrühmän ylin emoyritys on LähiTapiola Vahinkoyhtiö (y-tunnus 0211034-2) ja sen kotipaikkana on Espoo.

1 Avaintiedot

- Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, kun Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, voimakkaasti kohonneet energian hinnat, kiivaaksi vauhdittunut inflaatio sekä selvästi kohonneet markkinakorot aiheuttivat huomattavaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoille ja talouteen, mikä heijastui erityisesti yhtiömme sijoitustoiminnan tulokseen.
- Haasteellisesta taloussympäristöstä huolimatta vakavaraisuutemme vahvistui ja liike-tulos oli 3,5 miljoonaa euroa (6,1 milj. v. 2021 €). Vahinkovakuutuksessa kasvu jatkui vahvana.
- LähiTapiola-ryhmän vahva taloudellinen asema luo vakautta yhteiskuntaan ja turvaa omistaja-asiakkaillemme. Se luo myös erinomaisen pohjan omistajatahtomme mukaisesti painottaa asiakas-keskeisyyttä, asiakas-hyödyn kasvattamista sekä pitkäjänteistä ja vastuullista liiketoimintaa kaikkialla Suomessa.
- Vahvat panostuksemme järjestelmäuudistuksiin, digitaalisuuteen sekä automaatioon jatkuivat läpi vuoden.
- Koko Suomen hyvinvointia edistävät vastuullisuuden strategiset tavoitteet ohjaavat ryhmän tekemiä lahjoituksia ja kumppanuustoimintaa. Vuonna 2022 ryhmän yhtiöt kohdistivat lahjoituksia mm. korkeakouluille ja mielenterveyden edistämiseksi sekä ilmastonmuutokseen sopeutumi- seen. Ukrainaa tuimme niin kriisialueelle kuin Suomeen kohdistuvin lahjoituksin.

- Vahinkovakuuttamisessa vahvistimme markkinajohtajan asemaamme lii- kennevakuuttamisessa. Myös maatilavakuuttamisessa olemme markkina- johtaja.
- LähiTapiola Varainhoito -konsernin toiminta alkoi 1.1.2022, kun LähiTa- piola Varainhoito Oy (emoyhtiö), Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj, LähiTa- piola Kiinteistövarainhoito Oy sekä LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen muodostivat konsernin. Samaan aikaan LähiTapiola- ryhmä keskitti sijoitusmyynnin ja asiakaspalvelun organisaation LähiTa- piola Varainhoitoon.
- LähiTapiola Savo-Karjalan rakennuttama As Oy Valssimylly otettiin käyt- töön Mikkeliissä alkuvuodesta. Asunto-osakeyhtiön 30 vuokra-asuntoa herättivät laajaa kiinnostusta. Yhtiön pääkonttori siirtyi uusiin toimitiloi- hin huhtikuun alusta.

Vakuutustoiminnan volyymi ja kannattavuus

	2022	2021
Ensivakuutuksen maksutulo, milj. eur.	34,9	33,5
Muutos %	4,2	3,4
Kate ennen tasoitusmäärän muutosta, milj. eur.	3,2	2,6
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	89,5	90,7
Riskisuhde, %	57,7	60,4
Toimintakulusuhde, %	31,9	30,3

Korvaukset ja asiakasedut

	2022	2021
Maksetut korvaukset, milj. eur.	18,8	19,1
Omaetu, milj. eur.	3,1	3,0
S-bonus, milj. eur.	1,1	1,1

Tulos ja vakavaraisuus

	2022	2021
Liiketulos, milj. eur.	3,5	6,1
Kokonaistulos, milj. eur.	-7,5	13,6
Vakavaraisuussuhde, %	282,2	226,0

Vakavaraisuussuhde = hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavarai- suuspääomavaatimukseen (Solvenssi II). Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Tunnuslukujen laskentakaavat on kuvattu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tuloslaskelmaerien ja ajanjaksoon liittyvien tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuodentakaisia vastaavan ajanjakson lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten tunnuslukujen vertailukauden lukuina on käytetty vuoden 2021 lopun lukuja. Tekstissä vertailukauden luvut ovat suluisissa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2 Tilikauden merkittävät tapahtumat

2.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vakuutuskantamme muodostuu henkilö- ja maatala-asiakkaista sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä.

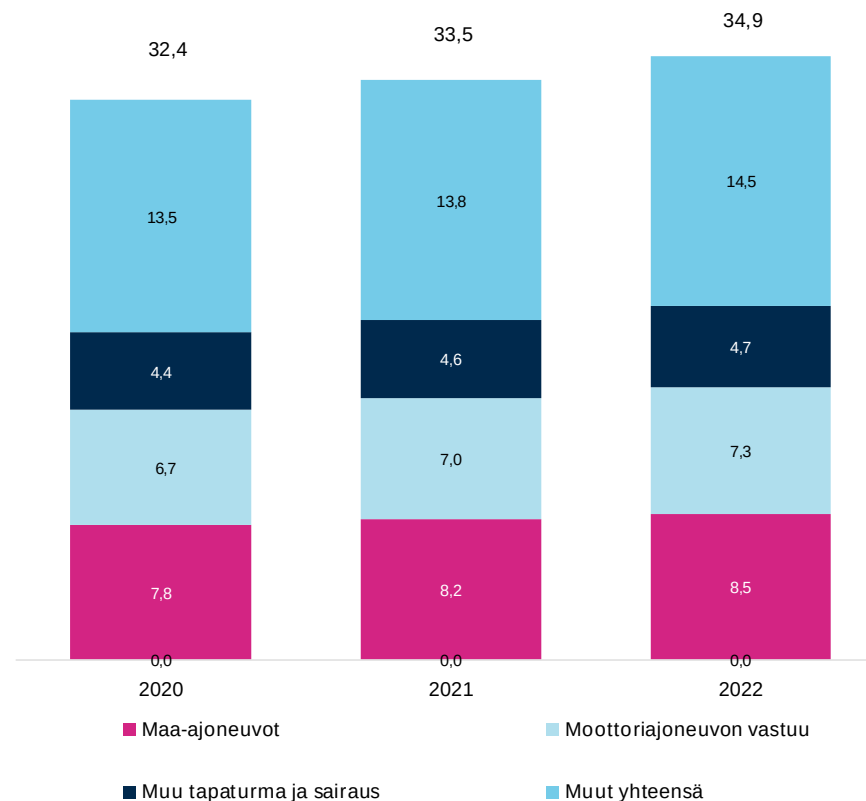
Digitaalinen vuorovaikutus jatkaa vahvaa kasvuaan läpi yhteiskunnan ja korostuu yhä useammin myös asiakaskohtaamisissa. Tavoitteenamme on toimialan paras henkilökohtaisen ja digitaalisen palvelun yhdistelmä. Keskeinen tekijä tavoitteemme saavuttamisessa on monikanavainen järjestelmä uudistus. Kyseisellä vakuutusjärjestelmien kokonaisuudistuksella tähtäämme selkeysiin ja helppokäyttöisiin vakuutustuotteisiin ja -palveluihin. Paransimme omistaja-asiakkaidemme verkkopalvelun toimintaa ja yhä suurempi osa korvaushakemuksista on automaattisen päätöksenteon piirissä. Toteutamme myös parannuksia yritysasiakkaiden digitaalisiin palveluihin ja kehitimme yritysten sairauskuluvakuutusta.

Ensivakuutuksen maksutulomme oli 34,9 miljoonaa euroa (33,5 milj. €) ja kasvua edelliseen vuoteen 4,2 prosenttia. Maksutulon kasvua tukevat korkea asiakaspysyvyys ja myynnin kasvu henkilökohtaisen palvelun kanavissa.

Vahvistimme vuoden 2022 aikana asemaamme liikennevakuutuksen markkinajohtajana: vakuutussopimusten määrällä mitattuna LähiTapiola Savo-Karjalan markkinaosuus oli vuoden lopussa yli 45 prosenttia. Alueyhtiömme on myös maatilavakuuttamisen markkinajohtaja yli 65 prosentin markkinaosuu-
della.

Korvauskulut pysyivät vuoden 2021 tasossa ja varsinaisen vakuutustoiminnan kannattavuutta kuvaava riskisuhde on palautunut pandemian jälkeen pitkän ajan keskiarvojen tasolle. Korkea inflaatio kasvatti korvauskuluja loppuvuoden aikana.

LähiTapiola Savo-Karjala Ensivakuutuksen maksutulon kehitys vakuutusluokkaryhmittäin, milj. eur.

Korvauskulumme olivat 21,4 miljoonaa euroa (21,4 milj. €) ja riskisuhteemme ilman perustekorkokulua 57,7 prosenttia (60,4 %). Omaisuuden ja toiminnan yli 300 000 euron suurvahinkoja sattui 2 kappaletta (2 kpl). Maksoimme asi-

akkaille vahinkovakuutuksen korvauksia 18,8 miljoonaa euroa (19,1 milj. €). Lisäksi hyvitimme vakuutusmaksuista keskittämisetuina 3,1 miljoonaa euroa (3,0 milj. €) ja S-ryhmän bonuksena 1,1 miljoonaa euroa (1,1 milj. €).

Vahinkovakuutuksen volyymin kasvu, panostukset liiketoiminnan kehittämiseen sekä yhteiskunnallisen aktiviteetin lisääntyminen ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Toimintakulumme olivat 10,4 miljoonaa euroa (9,5 milj. €) ja vahinkovakuuttamisen tehokkuutta mittaava toimintakulusuhteemme nousi 1,6 prosenttiyksikköä ja oli 31,9 prosenttia (30,3 %).

Haastavasta taloudellisesta ympäristöstä huolimatta vahinkovakuutustoimintamme on pysynyt kannattavana. Vakuutustekninen katteemme ennen tasoitumäärän muutosta oli 3,2 miljoonaa euroa (2,6 milj. €). Yhdistetty kulusuhteemme ilman perustekorkokulua oli 89,5 prosenttia (90,7 %).

Vahinkovakuutuksessa korvauskuluihin sisältyy kertaluontoisia eriä liittyen vastuuvelan laskuperusteiden ja laskentatavan muutoksiin. Yhteisvaikutus eristä paransi 1,3 miljoonaa euroa vakuutusteknistä katetta ennen tasoitumäärän muutosta. Muutoksista ja niiden vaikutuksista on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

2.2 Sijoitustoiminta ja talouden liiketoiminta

Sijoitustoiminnan tarkoitus on tuottaa arvoa omistaja-asiakkaillemme, ja sijoitustoiminnan tuotoilla mahdollistetaan vakavaraisuuden ylläpitäminen sekä kilpailukykyisten palveluiden tuottaminen asiakkaillemme tulevaisuudessakin.

Vuosi 2022 käynnistyi epävarmoissa tunnelmissa. Venäjän hyökkäyssota, inflaation kiihtyminen, energiakriisi ja rahapolitiikan kiristykset heikensivät talouksien ja rahoitusmarkkinoiden tulevaisuudennäkymiä. Rahoitusmarkkinoille osakkeiden ja joukkolainojen toteutuneet tuotot painuivat tarkastelujaksolla negatiiviseksi ja erityisesti korkosijoitusten toteutuneet tuotot jäivät poikkeuksellisen heikoiksi. Valuuttamarkkinoilla dollari vahvistui euroa vastaan, mikä paransi dollarisijoitusten tuottoja euroissa mitattuna.

Maailman johtavat keskuspankit aloittivat ohjauskorkojen nostot alkuvuonna ja jatkoivat niitä aina vuoden loppuun saakka. Yksittäiset koronnostot ovat olleet poikkeuksellisen suuria, minkä seurauksena rahataloudelliset olosuhteet ovat kiristyneet merkittävästi. Rahapolitiikan kiristykset vaikuttavat reaalitylouteen 6–18 kuukauden viipeellä, jonka seurauksena johtavien teollisuusmai-

den taantuman todennäköisyys on koholla vuonna 2023. Sijoitusmarkkinoiden ja talouspolitiikan tekijöiden näkökulmasta taantuman syvyys, kesto ja laajuus vaikuttavat tuleviin päätöksiin.

Sijoitusmarkkinoiden yleinen heikkous heijastui myös LähiTapiola Savo-Karjalan sijoituksiin. Vuonna 2022 sijoitukset tuottivat kokonaisuutena edellisvuotta heikommin, ja sijoitustoiminnan nettotuotomme oli 0,3 miljoonaa euroa (3,5 milj. €). Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli -7,5 prosenttia (8,4 %). Sijoituksista yli 53,6 prosenttia oli osakesijoituksiin luokiteltavia.

Sijoitustoiminta

	2022	2021
Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin, %	-7,5	8,4
Korkosijoitukset	-11,8	0,7
Osakesijoitukset	-7,4	16,4
Kiinteistösijoitukset	1,3	-0,1
Muut sijoitukset	0,0	-0,1
Sijoitusten allokaatio, %		
Korkosijoitukset	28,2	30,9
Osakesijoitukset	53,6	52,9
Kiinteistösijoitukset	18,2	16,2
Muut sijoitukset	0,0	0,0
Sijoitusomaisuus käyvin arvoin, milj. eur.	132,7	141,6

LähiTapiola-ryhmän monipuolisia säästämisen ja sijoittamisen palveluita tarjoavat LähiTapiola Varainhoito –konsernin yhtiöt: LähiTapiola-rahastojen ja sijoitusasiakkaiden varainhoitajana toimiva LähiTapiola Varainhoito Oy, sijoitusrahastotoimintaa harjoittava Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy, vaihtoehtorahastojen hoitaja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy tytäryhtiöineen sekä kiinteistösijoituksia hallinnoiva LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy tytäryhtiöineen. LähiTapiola-ryhmän henkivakuutustoimintaa harjoittava LähiTapiola Henkiyhtiö tarjoaa yksityishenkilöille ja yrityksille myönnettävät yksilölliset henkivakuutukset, ryhmähenkivakuutukset, yksilölliset eläkevakuutukset ja kapitalisaatiosopimukset sekä yrityksille myönnettävät ryhmäeläkevakuutukset. Lisäksi LähiTapiola Rahoitus Oy tarjoaa osamaksu- ja rahoitusleasingrahoitusta sekä kaupintapalveluita.

2.3 Luottoluokitus

Luottoluokittaja Standard & Poor's on tehnyt luottoluokitusarvion LähiTapiola-ryhmästä vuodesta 2019 alkaen.

Standard & Poor'sin 21.10.2022 LähiTapiola Vahinkoyhtiölle antamaan A-luokitukseen vakain näkymin vaikuttivat ryhmän vahva vakavaraisuus sekä hyvä tuloskehitys edellisvuosina. Luokitus ja näkymät olivat vastaavat kuin edellisessä luokituksessa lokakuussa 2021. Standard & Poor's näkee LähiTapiolan säilyttävän johtavan aseman kansallisessa vakuutusmarkkinassa.

3 Vakavaraisuus ja riskiasema

3.1 Vakavaraisuuden hallinta

LähiTapiola Vahinkoyhtiö toimii LähiTapiola-ryhmän vakuutus- ja rahoitusryhmän ylimpänä emoyrityksenä, jonka tehtävänä on varmistaa, että ryhmä ja sen yhtiöt täyttävät lakisääteiset vakavaraisuuteen liittyvät vaatimukset. LähiTapiola-ryhmän ja sen vakuutusyhtiöiden vakavaraisuudet lasketaan käyttämällä Solvenssi II -standardikaavaa. Vakavaraisuuslaskenta ei kuulu lakisääteisen tilintarkastuksen piiriin.

Vakavaraisuuden hallinta on osa ryhmän ja sen yhtiöiden riskienhallintaa. Vakavaraisuuden hallinnan lähtökohtana on, että ryhmällä ja yhtiöillä on riittävästi vakavaraisuuspääomaa veloitteidensa täyttämiseksi ottaen huomioon odotetut ja odottamattomat tappiot. Keskinäisen yhtiömuodon vuoksi vakavaraisuuden hallinnassa korostetaan asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvaa varmistamista koko ryhmän ja sen yhtiöiden hyvällä vakavaraisuudella.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, jonka tarkoituksena on turvata LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden vakavaraisuus. Sopimus määrittelee toimintaperiaatteet päätöksentekomenettelyineen sellaista poikkeuksellista tilannetta varten, jossa jonkin ryhmään kuuluvan yhtiön vakavaraisuus on vaarantunut tai vaarantumassa. Sopimuksen mukaan LähiTapiola Vahinkoyhtiö ja alueyhtiöt ovat velvollisia tarvittaessa pääomittamaan toista ryhmän yhtiötä edellyttäen, että pääomittavan yhtiön oma vakavaraisuus on riittävällä tasolla sekä pääomitusta tehtäessä, että sen jälkeen. Yhteisvastuusopimuksen veloitettavan pääomituksen määrä on rajoitettu suhteessa pääomittavan yhtiön omaan varallisuuteen.

LähiTapiola-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöt lukeutuvat toimialan vakavaraisimpiin yhtiöihin Suomessa. Ryhmän kaikkien yhtiöiden vakavaraisuus on tällä

hetkellä vahvalla tasolla, jolloin todennäköisyys sille, että joudutaan turvautumaan yhteisvastuusopimuksen mukaisiin pääomituksiin, on hyvin pieni. Ryhmän vakavaraisuuden hallinnasta kerrotaan tarkemmin vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeissa kertomuksissa osoitteessa www.lahitapiola.fi. Vuotta 2022 koskeva LähiTapiola-ryhmän kertomus julkaistaan 8.4.2023 mennessä.

3.2 Vakavaraisuusasema

Vakavaraisuussuhteemme (yhtiön hyväksyttävän oman varallisuuden määrä suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen) oli 282,2 prosenttia (226,0 %). Siten yhtiömme vakavaraisuutta voidaan pitää vahvana.

Yhtiömme vakavaraisuussuhde vahvistui tilikauden aikana johtuen pääosin markkinariskin pienentymisestä ja korkotason voimakkaasta noususta, mikä laski vakavaraisuuslaskennan vastuuvelan määrää.

Yhtiömme likviditeettitilanne oli hyvällä tasolla tilikauden aikana. Mahdollisiin likviditeettitarpeisiin on varauduttu riittävällä käteisen määrällä ja varmistamalla, että sijoitusomaisuudessa on riittävästi likvidejä sijoituksia, jotka ovat nopeasti muutettavissa käteiseksi.

3.3 Riskiasema

Toimintamme merkittävimmät riskit ovat vakuutusriskit, sijoitustoimintaan liittyvät markkinariskit, operatiiviset riskit sekä toimintaympäristön ja strategian riskit.

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus tuotteiden hinnoitteluun, inflaatioon, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Markkinariski aiheutuu varojen markkina-arvojen vaihtelusta, sisältäen muun muassa korkojen, osakekurssien tai valuuttakurssien muutoksen aiheuttaman vaihtelun.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Toimintaympäristön ja strategian riskit sisältävät muun muassa yleiseen toimintaympäristöön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksiin, kilpailuun ja kilpailijoihin sekä strategian sisältöön ja toteuttamiseen liittyvät riskit.

Toimintaympäristön ja strategian riskejä korostavat vakuutuslalla samanai- kainen talouskehityksen epävarmuus ja toimintaympäristön yhä nopeutuva muutosvauhti: muun muassa digitalisaation tuoma murros, toimialaliikumukset, uudenlaiset toimijat ja yhteenliittymät, väestörakenteen muutos, kansainvä- listyminen sekä ilmastomuutos.

Geopoliittiset riskit nousivat Venäjän Ukrainassa aloittamien sotatoimien myötä toimintaympäristön keskeisemmäksi kysymykseksi. Kokonaistilanne on edelleen hyvin arvaamaton ja sodan laajentuminen mahdollista. Tilanteen johdosta Suomi on päättänyt hakea Pohjois-Atlantin liiton (NATO) jäse- nyyttä. Tarkasteluhetkellä liittymisprosessi on edelleen kesken. Talouspakot- teet ja vastapakotteet heikentävät kansantalouden näkymiä ja luovat epä- varmuutta myös vahinkovakuutustoimintaan. Vakuutusyhtiöiden operatiivi- seen toimintaan vaikuttavien kyberhyökkäysten todennäköisyys sekä vakuu- tusyhtiöissä että niiden vakuuttamien kohteiden osalta on kasvanut. Myös pandemian vaikutukset näkyvät edelleen kansantaloudessa. Sekä Ukrainan sodan, että koronapandemian vaikutusten hallitsemiseksi jatkettiin LähiTa- piolassa liiketoiminnan johtoryhmien sekä erityistilanneryhmien toimintaa. Ryhmien tehtävänä oli muodostaa tilannekuva poikkeustilanteiden riskeistä ja vaikutuksista LähiTapiolalle sekä päättää tarvittavista liiketoiminnallisista linjauksista, toiminnallisista ohjeistuksista ja viestinnän sisällöistä.

Toimintaympäristön riskejä lisäävät myös kansainvälisen talouden heikenty- neet suhdannenäkymät inflaation kiihtymisen, korkojen nousun ja varallisuus- arvojen laskun myötä.

Riskienhallinnasta ja merkittävimmistä riskeistä kerrotaan tarkemmin tilin- päätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa ja vakavaraisuutta ja taloudellista ti- laa koskevassa kertomuksessa osoitteessa www.lahitapiola.fi.

4 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Liiketoiminta on jatkunut tilikauden päättymisen jälkeen olennaisilta osin odotusten mukaisena.

5 Tulevaisuuden näkymät

5.1 Vahinkovakuutustoiminta

Vahinkovakuutuksen markkinanäkymä on sidoksissa talouden realiteetteihin. Rahapolitiikan kiristämisen myötä kansatalous on vajoamassa taantumaan ja korkea inflaatio syö kuluttajien ostovoimaa. Hidastuva kasvu heikentää myös

vakuutusten kysyntää. Vahinkovakuutus toimialana on osoittautunut kriisin- kestäväksi ja kansantalouden taantuman jäädessä lyhytaikaiseksi vahinkova- kuutuksen näkymät ovat kokonaisuutena vakaat. Korkea työllisyysaste tukee osaltaan positiivisesti vahinkovakuutuksen kehitystä.

Vahinkovakuutuksen asiakaspysyvyyden odotetaan säilyvän hyvällä tasolla. Teknologisen kehityksen vauhdittama verkkoasioinnin merkitys kasvaa edel- leen.

LähiTapiolan vahinkovakuutustoiminnan kehityspanostukset kohdistuvat laa- jaan perusjärjestelmäuudistukseen sekä asiakkaiden asiointi- ja ostopahdoli- suuksien parantamiseen. Keskitymme omistaja-asiakkaidemme elämänturvan ja hyödyn kasvattamiseen.

5.2 Sijoitusmarkkinoiden näkymät

Sijoitustoiminnan näkymät vuodelle 2023 ovat epävarmat. Suurin yksittäinen riski liittyy suhdannenäkymään. OECD:n ennakoiivat suhdanneosoittimet ker- tovat mahdollisen suhdannepohjan olevan käsillä ja uusi elpyminen voisi käyn- nistyä keväällä, jolloin talouden kovat faktat kääntyisivät parempaan suun- taan syksyllä 2023.

Suhdannenäkymään liittyy kuitenkin myös muita merkittäviä riskejä. Venäjän hyökkäyssodan laajeneminen, Euroopan energiakriisin paheneminen ja stagflaation syveneminen kasvattaisivat alasuuntaisia riskejä. Lisäksi inflaa- tion sitkeys, rahapolitiikan liian voimakkaat kiristykset ja Kiinan kiinteistösek- torin tilanne aiheuttavat epävarmuutta sijoitusmarkkinoilla.

Näiden lähtökohtien valossa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden sijoitustoiminnan näkymiin sisältyy edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta. Sijoitus- tuotoilla on huomattava vaikutus vakuutusyhtiön tuloksessa. Hyvän vakava- raisuustason ja vakavaraisuuden hallintaan panostamisen myötä LähiTa- piola-ryhmä on hyvin varautunut sijoitusmarkkinoiden eri kehityskulkuihin.

6 Hallinto ja vastuullisuus

6.1 LähiTapiola-ryhmän rakenne

LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöt ovat keskinäisiä yhtiöitä, jolloin niiden omistajia ovat vakuutuksenottajat ja takuupääoman omistajat. LähiTapiola Vahinkoyhtiöllä on vakuutusyhtiöryhmän ylimpänä emoyrityksenä LähiTa- piola-ryhmään ulottuva vastuu ryhmän ja sen yhtiöiden luotettavan hallinnon, vakavaraisuuden valvonnan, riskienhallinnan, sisäisen valvonnan sekä näihin

liittyvän viranomaisraportoinnin järjestämisestä. LähiTapiola-ryhmän yhtiöt ovat järjestäneet keskinäiset vastuunsa ja työnjakonsa ryhmän sisäisin sopimuksin. LähiTapiola Vahinkoyhtiön tilinpäätös julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2 Hallinto ja johtamisjärjestelmä

Noudatamme hallinnossa hyvää hallinnointitapaa, joka perustuu vakuutus- ja rahoitusalaan koskevaan lainsäädäntöön, Finanssivalvonnan antamiin määräyksiin ja ohjeisiin sekä keskinäisiin vakuutusyhtiöihin soveltuvin osin myös listayhtiöiden hallinnointikoodiin. LähiTapiola Vahinkoyhtiö antaa toimintakertomuksesta erillisenä dokumenttina selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisella tavalla (1.1.2020). Selvitys LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja LähiTapiola Henkiyhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on nähtävillä osoitteesta <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

6.2.1 Yhtiökokous

LähiTapiola Savo-Karjalan yhtiökokous pidettiin 25.5.2022. Kokouksessa vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2021, päätettiin yhtiön tuloksen käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja valittiin yhtiön tilintarkastaja. Kokouksessa vahvistettiin lisäksi hallintoneuvoston jäsenten lukumäärä ja palkkiot sekä valittiin uudet hallintoneuvoston jäsenet.

6.2.2 Hallintoneuvosto

Hallintomalliimme vaikuttaa keskeisesti keskinäinen yhtiömuoto, jossa vakuutusentajat ovat yhtiömme osakkaita. Koska osakkaiden määrä on näin ollen hyvin laaja, on yhtiöiden hallintoneuvostoilla ja hallituksilla juridisten tehtäviensä ohella merkittävä rooli vakuutusyhtiöiden omistajaohjauksessa sekä yhtiöiden ja niiden osakkaiden välisenä vuorovaikutuskanavana.

Hallintoneuvostomme jäsenet ovat Teppo Leinonen (puheenjohtaja), Hannu Auvinen (varapuheenjohtaja), Arja Flinkman, Markku Kaipainen, Markku Kakriäinen, Sanni Kemppainen, Jari Liukkonen, Tapio Loimula, Mari Makkonen, Petri Miettinen, Jukka Mustonen, Aleksi Nieminen, Osku Nykänen, Kirsi Parkko, Juha Pelkonen, Helena Pesonen, Annemaija Summanen, Janne Tarima, Jussi Tuunanen, Mervi Vanninen ja Mikko Viskari.

Hallintoneuvoston palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.2.1 Hallintoneuvoston nimitystoimikunta

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan tarkoituksena on varmistaa valinteesitysten valmistelun monipuolisuus ja läpinäkyvyys valittaessa jäseniä yhtiön hallintoneuvostoon ja hallitukseen. Nimitystoimikunta valmistelee esitykset koskien hallintoneuvoston henkilövalintoja sekä hallituksen jäsenten valintaa lukuun ottamatta puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa. Hallitus ja hallintoneuvosto valitsevat puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan keskuudestaan.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunnan jäsenet ovat Markku Kakriäinen (puheenjohtaja), Teppo Leinonen, Hannu Auvinen, Arja Flinkman, Juha Pelkonen ja Jussi Tuunanen.

Hallitus

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Sen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2022 hallituksen puheenjohtajana toimi Helena Skopa varapuheenjohtajana Harri Huupponen ja jäsenenä Vesa Kallio, Martti Lokka ja Tuukka Suomalainen.

Hallituksen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.3 Johtoryhmä

LähiTapiola Savo-Karjalan johtoryhmä vastaa hallituksen sille antamien tehtävien valmistelusta, päätöksenteosta ja täytäntöönpanosta.

Yhtiön johtoryhmään kuuluvat Asko Lammela (puheenjohtaja), Jarmo Aalto, Tuomas Sinkko ja Ari Poutanen.

6.2.4 Toimitusjohtaja

LähiTapiola Savo-Karjalan toimitusjohtajana toimii Asko Lammela.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen palkat ja sitoumukset löytyvät tuloslaskelman liitteestä "Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset".

6.2.5 Tilintarkastaja

Yhtiökokous valitsi LähiTapiola Savo-Karjalan tilintarkastajana jatkamaan KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Timo Nummi, KHT.

6.2.6 Valvova viranomainen

LähiTapiola Savo-Karjala on julkisen valvonnan alainen vahinkovakuutusyhtiö, jota valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa, että vakuutuslaitokset noudattavat lakia ja hyvää vakuutustapaa ja käyttävät toiminnassaan asianmukaisia menettelytapoja. Se seuraa ja arvioi valvottaviensa taoudellista asemaa, johtamis-, valvonta- ja riskienhallintajärjestelmiä, toimintaedellytyksiä sekä toimintaympäristön muutoksia.

6.2.7 Lähipiiri

LähiTapiola Savo-Karjalan lähipiiristä kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

6.3 Henkilöstö ja palkitseminen

LähiTapiola Savo-Karjalan henkilöstön lukumäärä oli tilikaudella keskimäärin 44 (46) henkilöä.

Kannustinpalkkiojärjestelmät ovat keskeinen osa palkitsemisjärjestelmäämme ja niiden tarkoituksena on tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista henkilöstöä kannustamalla ja sitouttamalla. Kannustinpalkkiojärjestelmä koostuu vuositulospalkkiojärjestelmästä. Palkitsemisjärjestelmää vahvistettaessa pyritään varmistumaan siitä, että se on yhtiön ja LähiTapiola-ryhmän liiketoimintastrategian sekä tavoitteiden ja arvojen mukainen ja että se vastaa yhtiöryhmän pitkän aikavälin etua, ja on sopusoinnussa yhtiöryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa eikä kannusta liialliseen riskinottoon.

Johdon tulospalkkiot perustuvat yhtiön tuloksiin vaikuttaviin elementteihin ja henkilöstö- ja asiakaskokemukseen. Mittarit ovat pääosin virallisiin tunnuslukuihin perustuvia. Tavoitteet johdetaan yhtiöryhmän strategiasta.

LähiTapiola Savo-Karjalan ylimmän johdon eläkeikä määräytyy työeläkelainsäädännön mukaan. Maksettava eläke perustuu työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille kertyvään korkotuottoon.

Yhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja tämän sijaiselle tilikauden 2022 aikana maksetut palkat ja palkkiot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. LähiTapiola-ryhmän palkitsemisperiaatteista kerrotaan tarkemmin

LähiTapiola-ryhmän palkitsemisraportissa osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/lahitapiola-ryhma/yhtioryhmatietoa/yhtioryhman-hallintomalli/palkitseminen-lahitapiolassa->.

6.4 Vastuullisuus

LähiTapiola-ryhmän vastuullisuustyön kivijalka on asiakasomisteisuus ja aktiivinen roolimme yhteiskunnassa. Vastuullisuuden vahvistaminen on yksi LähiTapiolan ryhmästrategian tavoitteista: haluamme olla vaikuttavasti vastuullinen kaikkialla Suomessa.

LähiTapiolan ryhmätasoiset vastuullisuustavoitteet ohjaavat myös LähiTapiola Savo-Karjalan vastuullisuustyötä. Liiketoimintalähtöiset vastuullisuustavoitteemme kytkeytyvät vakuuttamiseen ja sijoittamiseen. Haluamme olla riskien ennaltaehkäisyn vaikuttavin kumppani muuttuvien riskien maailmassa. Luomme uusia vastuullisia palveluja ja vahvistamme asemaamme vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Etsimme suomalaisia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. Lisäksi vahvistamme oman vastuullisuustyömme perustaa, jotta voimme varmistaa muiden tavoitteidemme saavuttamisen.

Olemme sitoutuneet ryhmänä YK:n ympäristöohjelman alaisiin kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan roolin Pariisin ilmastopöytäkirjan ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa. Sijoitustoiminnassa huomioimme kestävän sijoittamisen periaatteet.

Vuonna 2022 rakensimme uuden vastuullisuuden johtamisen mallin. Keväällä toimintansa aloitti uusi vastuullisuuden ohjausryhmä, joka ohjaa vastuullisuuden kehittämistä, vastuullisuustavoitteiden toimeenpanoa ja varmistaa sääntelyn vaatimusten ennakoinnin. Vastuullisuuden johtamista tukee säännöllisesti kokoontuva hallinnon edustajien vastuullisuusryhmä.

Vuonna 2022 LähiTapiola-ryhmän yhtiöt lahjoittivat korkeakouluille ja oppilaitoksille eri puolilla Suomea yhteensä 620 000 euroa taloudellisen elinvoiman ja osaamisen vahvistamiseksi. Ukrainan sodan alettua yhtiöt tekivät nopeasti päätöksen 300 000 euron lahjoituksesta Suomen Punaisen Ristin hätäapukeräykseen. Loppuvuodesta teimme uuden 130 000 euron arvoisen lääkinallisten tarvikkeiden lahjoituksen, jonka Keskuskauppakamari koordinoi perille yhteistyössä Ukrainan suurlähetystön kanssa.

LähiTapiola Savo-Karjala teki käyttörahastolahjoituksia vuonna 2022 yli 90 000 eurolla. Käyttörahastolahjoituksia annettiin muun muassa lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen, maanpuolustustoimintaan ja alueellisten museoiden tukisäätiöille.

Kerromme LähiTapiola-ryhmän vastuullisuudesta ja vuoden 2022 toiminnasta erillisessä vastuullisuusraportissa, joka julkaistaan osoitteessa <https://www.lahitapiola.fi/tietoa-lahitapiolasta/talous/vuosikertomukset-ja-tilinpaatokset>.

7 Ehdotus voiton käyttämisestä

Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa LähiTapiola Savo-Karjalan yhtiökokoukselle, että vuoden 2022 tilikauden voitto, 1 749 272,65 euroa, siirretään varmuusrahastoon. Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma sen jälkeen oheisen taulukon mukaisesti.

Oma pääoma ehdotuksen jälkeen:

Oma pääoma, eur.	36 093 699,78
Pohjarahasto	1 320 000,00
Takuupääoma	17 211 678,46
Varmuusrahasto	17 288 082,68
Käyttörahasto	273 938,64

Tilinpäätös 1.1. – 31.12.2022

8 Tilinpäätöstaulukot LähiTapiola Savo-Karjala

8.1 Tuloslaskelma, LähiTapiola Savo-Karjala

VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutusmaksutuotot							
Vakuutusmaksutulo	1	34 934 926,80			33 537 502,84		
Jälleenvakuuttajien osuus		-1 657 334,06		33 277 592,74	-1 618 079,08		31 919 423,76
Vakuutusmaksuvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-528 223,00		-528 223,00	-391 571,00		-391 571,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		374,00		374,00	-15 407,00		-15 407,00
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä				-527 849,00			-406 978,00
Vakuutusmaksutuotot yhteensä				32 749 743,74			31 512 445,76
Korvauskulut							
Maksetut korvaukset		-21 091 588,53			-21 163 568,75		
Jälleenvakuuttajien osuus		579 464,55		-20 512 123,98	306 933,97		-20 856 634,78
Korvausvastuun muutos							
Kokonaismuutos		-1 313 357,00		-1 313 357,00	-1 180 253,00		-1 180 253,00
Jälleenvakuuttajien osuus							
Kokonaismuutos		429 130,71		429 130,71	608 325,35		608 325,35
Korvausvastuun muutos yhteensä				-884 226,29			-571 927,65
Korvauskulut yhteensä				-21 396 350,27			-21 428 562,43
Liikekulut	3			-8 112 146,36			-7 475 717,73
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta				3 241 247,11			2 608 165,60
Tasoitusmäärän muutos							
Kokonaismuutos		-1 295 592,00		-1 295 592,00	0,00		0,00
Vakuutustekninen kate	2			1 945 655,11			2 608 165,60
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		1.1.2022	-	31.12.2022	1.1.2021	-	31.12.2021
Vakuutustekninen kate				1 945 655,11			2 608 165,60
Sijoitustoiminnan tuotot	4	4 795 647,93			5 700 516,44		
Sijoitustoiminnan kulut	4	-4 512 122,66			-2 155 790,92		
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	0,00		283 525,27	0,00		3 544 725,52
Muut tuotot	4						
Muut				830 665,62			956 088,20
Muut kulut	4						
Muut				-854 493,71			-1 034 201,78
Voitto varsinaisesta toiminnasta				2 205 352,29			6 074 777,54
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja				2 205 352,29			6 074 777,54
Tuloverot							
Tilikauden vero		-440 022,19			-1 221 179,99		
Aikaisempien tilikausien verot		-16 057,45			-29 333,42		
Laskennallisen verovelan muutos		0,00		-456 079,64	0,00		-1 250 513,41
Tilikauden voitto				1 749 272,65			4 824 264,13

8.2 Tase, LähiTapiola Savo-Karjala

VASTAAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	8	3 243 161,75	3 129 821,28
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	6		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		4 146 669,32	4 285 765,88
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		3 826 329,93	3 598 000,00
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		0,00	0,00
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäyksissä	7		
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		40 673 427,19	35 581 194,31
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		0,00	0,00
Muut sijoitukset	7		
Osakkeet ja osuudet		67 065 660,33	71 000 812,18
Rahoitusmarkkinavälineet		1 033 271,72	1 227 388,29
Muut sijoitukset		0,00	0,00
		116 745 358,49	115 693 160,66
Saamiset	12		
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta		6 466 935,85	5 995 773,33
Vakuutusedustajilta		0,00	0,00
Jälleenvakuutustoiminnasta		385 351,41	326 649,42
Muut saamiset		279 518,65	272 647,96
		7 131 805,91	6 595 070,71
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet	8		
Koneet ja kalusto		218 525,00	87 072,48
Muut aineelliset hyödykkeet		32 127,50	33 802,45
Ennakkomaksut		0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		2 759 604,11	1 676 738,31
Muu omaisuus		32 085,56	32 085,56
		3 042 342,17	1 829 698,80
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		17 106,93	13 711,79
Muut siirtosaamiset		192 655,10	155 128,45
		209 762,03	168 840,24
Vastaavaa yhteensä		130 372 430,35	127 416 591,69

VASTATTAVAA		31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	9		
Pohjarahasto		1 320 000,00	1 320 000,00
Takuupääoma		17 211 678,46	17 211 678,46
Muut rahastot		15 812 748,67	12 529 914,03
Tilikauden voitto/tappio		<u>1 749 272,65</u>	<u>4 824 264,13</u>
		36 093 699,78	35 885 856,62
Vakuutustekninen vastuuvelka			
Vakuutusmaksuvastuu		14 012 763,00	13 484 540,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-374,00</u>	<u>0,00</u>
Korvausvastuu		50 641 758,00	49 328 401,00
Jälleenvakuuttajien osuus		<u>-3 379 452,94</u>	<u>-2 950 322,23</u>
Tasoitusbäärä		29 559 225,00	28 263 633,00
		90 833 919,06	88 126 251,77
Velat	12		
Ensivakuutustoiminnasta		549 488,89	514 116,26
Jälleenvakuutustoiminnasta		3 325,69	20 400,62
Muut velat		<u>1 929 944,62</u>	<u>1 974 748,37</u>
		2 482 759,20	2 509 265,25
Siirtovelat	12	<u>962 052,31</u>	<u>895 218,05</u>
Vastattavaa yhteensä		<u>130 372 430,35</u>	<u>127 416 591,69</u>

8.3 Epäsuora rahoituslaskelma, LähiTapiola Savo-Karjala

Liiketoiminnan rahavirta	31.12.2022	31.12.2021
Voitto varsinaisesta toiminnasta	2 205 352,29	6 074 777,54
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	2 707 667,29	978 905,65
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnkorotukset	3 301 483,23	-260 116,26
Realisoitumattomat kurssivoitot/-tappiot		
Suunnitelman mukaiset poistot	626 007,50	551 271,92
Muut oikaisut	-1 266 701,91	-1 226 396,32
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	7 573 808,40	6 118 442,53
Käyttö pääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten		
lisäys (-)/vähennys (+)	-577 656,99	-424 089,55
Lyhytaikaisten korottomien velkojen		
lisäys (+)/vähennys (-)	40 328,21	619 164,99
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	7 036 479,62	6 313 517,97
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		
Maksetut välittömät verot	-456 079,64	-1 250 513,41
Liiketoiminnan rahavirta	6 580 399,98	5 063 004,56
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-4 353 681,06	-7 976 766,62
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	1 266 701,91	1 226 396,32
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-869 125,54	-1 289 141,15
Investointien rahavirta	-3 956 104,69	-8 039 511,45
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot/takuu pääoman korot ja muu voitonjako	-1 541 429,49	-342 468,38
Rahoituksen rahavirta	-1 541 429,49	-342 468,38
Rahavarojen muutos	1 082 865,80	-3 318 975,27
Rahavarat tilikauden alussa	1 676 738,31	4 995 713,58
Rahavarat tilikauden lopussa	2 759 604,11	1 676 738,31

8.4 Tunnusluvut, LähiTapiola Savo-Karjala

	milj. eur				
	2022	2021	2020	2019	2018
Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liiketulos	3,5	6,1	3,4	3,4	4,0
Kokonaistulos	-7,5	13,6	5,0	10,9	0,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin) prosentteina	-7,5	8,4	1,7	8,9	-1,2
Kokonaispääoman tuotto, %	-4,9	9,7	4,0	8,9	1,0
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	44	46	46	46	45
Henkilöstömäärä palkkasummaan suhteutettuna	44	46	46	46	45
Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Vakuutusmaksutulo	34,9	33,5	32,4	30,8	29,4
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua, %	64,8	67,0	63,9	71,0	68,1
Vahinkosuhde, %	65,3	68,0	65,3	72,7	69,8
Liikekulusuhde, %	24,8	23,7	25,5	26,0	27,0
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua, %	89,5	90,7	89,4	97,0	95,0
Yhdistetty kulusuhde, %	90,1	91,7	90,8	98,7	96,8

8.5 Liitetiedot, LähiTapiola Savo-Karjala

Tuloslaskelman liitteet, LähiTapiola Savo-Karjala

1. Vakuutusmaksutulo	2022	2021
Ensivakuutus		
Kotimaasta	34 934 926,80	33 537 502,84
Ensivakuutus yhteensä	34 934 926,80	33 537 502,84
<i>Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta</i>	<i>34 934 926,80</i>	<i>33 537 502,84</i>
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät	2022	2021
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	81 428,59	77 459,37
Jakojärjestelmämaksut	876 062,28	975 532,05
Vakuutusmaksuvero	7 690 127,42	7 309 675,84
Palosuojelumaksu	120 237,28	116 054,30
Liikenneturvallisuusmaksu	73 416,32	69 737,32
<i>Yhteensä</i>	<i>8 841 271,89</i>	<i>8 548 458,88</i>

2. Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

		Vakuutus- maksutulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleen- vakuuttajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan nettotuottoa
Muu tapaturma ja sairaus	2022	4 721 228,28	4 653 411,28	-2 371 171,84	-1 057 556,97	-10 331,13	1 214 351,34
	2021	4 557 754,82	4 504 524,82	-1 931 076,16	-982 551,02	-10 891,78	1 580 005,86
	2020	4 436 253,61	4 392 526,61	-2 207 236,50	-1 012 611,57	-10 833,81	1 161 844,73
Moottoriajoneuvon vastuu	2022	7 299 560,74	7 173 093,74	-3 259 974,17	-1 833 813,85	-427 567,87	1 651 737,85
	2021	6 970 523,71	6 886 905,71	-5 052 009,05	-1 703 752,58	-308 466,58	-177 322,50
	2020	6 729 005,00	6 639 150,00	-3 804 697,30	-1 755 877,95	-871 294,34	207 280,41
Maa-ajoneuvot	2022	8 463 245,64	8 362 020,64	-6 066 980,09	-1 875 885,14	-21 676,34	397 479,07
	2021	8 165 097,68	8 047 560,68	-5 484 514,80	-1 742 840,05	-20 461,86	799 743,97
	2020	7 763 812,95	7 515 206,95	-5 096 812,31	-1 796 161,18	-33 080,02	589 153,44
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	2022	551 958,27	506 310,27	-209 722,40	-113 015,11	-419,78	183 152,98
	2021	470 999,21	444 777,21	-110 205,31	-104 999,71	-361,60	229 210,59
	2020	420 470,66	415 064,66	-129 000,08	-108 212,07	-344,74	177 507,77
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2022	11 728 536,12	11 585 643,12	-9 339 133,93	-2 875 697,22	-24 455,25	-653 643,28
	2021	11 346 837,43	11 263 273,43	-8 894 474,21	-2 671 741,76	-159 161,80	-462 104,34
	2020	11 139 407,06	10 952 919,06	-7 070 574,23	-2 753 481,84	-449 669,63	679 193,36
Vastuu	2022	1 075 556,77	1 053 010,77	-488 213,66	-235 929,38	-10 039,98	318 827,75
	2021	994 572,21	984 966,21	-373 053,23	-219 196,00	-12 000,76	380 716,22
	2020	942 186,24	930 717,24	-923 902,99	-225 902,42	-11 701,83	-230 790,00
Oikeusturva	2022	814 029,29	798 755,29	-389 593,82	-178 184,29	0,00	230 977,18
	2021	767 953,52	751 896,52	-357 004,38	-165 546,83	0,00	229 345,31
	2020	724 419,96	711 403,96	-327 725,26	-170 611,64	0,00	213 067,06
Muut	2022	280 811,69	274 458,69	-280 155,62	-79 193,00	-16 745,85	-101 635,78
	2021	263 764,26	262 027,26	-141 484,61	-73 576,47	-18 395,69	28 570,49
	2020	268 301,27	266 595,27	-204 802,08	-75 827,46	-16 612,25	-30 646,52
Ensivakuutus yhteensä	2022	34 934 926,80	34 406 703,80	-22 404 945,53	-8 249 274,96	-511 236,20	3 241 247,11
	2021	33 537 502,84	33 145 931,84	-22 343 821,75	-7 664 204,42	-529 740,07	2 608 165,60
	2020	32 423 856,75	31 823 583,75	-19 764 750,75	-7 898 686,13	-1 393 536,62	2 766 610,25
Yhteensä	2022	34 934 926,80	34 406 703,80	-22 404 945,53	-8 249 274,96	-511 236,20	3 241 247,11
	2021	33 537 502,84	33 145 931,84	-22 343 821,75	-7 664 204,42	-529 740,07	2 608 165,60
	2020	32 423 856,75	31 823 583,75	-19 764 750,75	-7 898 686,13	-1 393 536,62	2 766 610,25
Tasoituspäättämisen muutos	2022						-1 295 592,00
	2021						0,00
	2020						-629 727,00
Vakuutustekninen kate	2022						1 945 655,11
	2021						2 608 165,60
	2020						2 136 883,25

3. Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	2022	2021
Maksetut korvaukset	2 326 481,88	2 066 494,40
Liikekulut	8 112 146,36	7 475 717,73
Sijoitustoiminnan hoitokulut	178 277,92	182 372,22
Muut kulut	846 264,86	1 008 559,09
Yhteensä	11 463 171,02	10 733 143,44

3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut	2022	2021
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1 187 011,36	991 403,29
Muut vakuutusten hankintamenot	2 734 182,10	2 588 025,68
	<u>3 921 193,46</u>	<u>3 579 428,97</u>
Vakuutusten hoitokulut	2 647 482,50	2 418 190,24
Hallintokulut	1 680 599,00	1 666 585,21
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet	-137 128,60	-188 486,69
Yhteensä	<u><u>8 112 146,36</u></u>	<u><u>7 475 717,73</u></u>

3.3 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

3.3.1 Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	2 749 641,90	2 836 787,37
Eläkekulut	533 466,93	522 178,85
Muut henkilösivukulut	67 786,80	77 918,72
Yhteensä	<u><u>3 350 895,63</u></u>	<u><u>3 436 884,94</u></u>

3.3.2 Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja/toimitusjohtajan sijainen		
Palkat ja palkkiot	331 996,30	350 354,99
Eläkesitoumukset	Toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan/toimitusjohtajan sijaisen eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallitus ja hallituksen varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	90 400,00	86 600,00
Eläkesitoumukset	Hallituksen jäsenten ja varajäsenten eläkeikä/eroamisikä määräytyy lain mukaan.	
Eläkesitoumukset	Hallituksen päätoimisen jäsenen eläkeikä/eroamisikä on 63 vuotta ja puheenjohtajan sekä muiden jäsenten eläkeikä määräytyy lain mukaan.	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	
Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	53 750,00	90 555,00
Eläkesitoumukset	Ei eläkesitoumuksia	
Annetut rahalainat ja niiden ehdot	Ei annettu rahalainoja	
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia	

3.3.3 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Henkilöstö	44	46
------------	----	----

3.4 Tilintarkastajan palkkiot eriteltynä toimeksiantoryhmittäin

	2022	2021
Tilintarkastus	8 787,50	8 477,49
Muut palvelut	0,00	1 155,78
Yhteensä	<u><u>8 787,50</u></u>	<u><u>9 633,27</u></u>

4. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely sekä muiden tuottojen ja kulujen erittely

4.1 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

Sijoitustoiminnan tuotot	2022	2021
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Osinkotuotot	1 048 636,16	1 242 572,51
Yhteensä	1 048 636,16	1 242 572,51
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin		
Korkotuotot	0,00	-14,94
Yhteensä	0,00	-14,94
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin		
Korkotuotot	169 063,42	0,00
Yhteensä	169 063,42	0,00
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin		
Korkotuotot	47,31	0,00
Muut tuotot	583 825,61	309 488,80
Yhteensä	583 872,92	309 488,80
Tuotot muista sijoituksista		
Osinkotuotot	988 011,36	405 940,80
Korkotuotot	69 871,20	154 584,25
Muut tuotot	362 703,28	428 786,85
Yhteensä	1 420 585,84	989 311,90
Yhteensä	3 222 158,34	2 541 358,27
Arvon alentumisten palautukset	202 077,51	1 010 060,93
Myyntivoitot	1 371 412,08	2 149 097,24
<i>Sijoitustoiminnan tuotot yhteensä</i>	<i>4 795 647,93</i>	<i>5 700 516,44</i>
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista		
Saman konsernin yritykset	-503 591,21	-88469,12
Muut yritykset	-256 572,57	-243 114,72
Yhteensä	-760 163,78	-331 583,84
Kulut muista sijoituksista	-130 788,18	-131 763,79
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		
Omistusyhteisyritykset	0,00	-8 517,22
Muut yritykset	-12 899,79	-11 280,48
Yhteensä	-12 899,79	-19 797,70
Yhteensä	-903 851,75	-483 145,33
Arvon alentumiset ja poistot		
Arvon alentumiset	-3 503 560,74	-749 944,67
Yhteensä	-3 503 560,74	-749 944,67
Myyntitappiot	-104 710,17	-922 700,92
<i>Sijoitustoiminnan kulut yhteensä</i>	<i>-4 512 122,66</i>	<i>-2 155 790,92</i>
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvon-</i> <i>korotuksia ja niiden oikaisua</i>	<i>283 525,27</i>	<i>3 544 725,52</i>
<i>Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa</i>	<i>283 525,27</i>	<i>3 544 725,52</i>

4.2 Muiden tuottojen ja kulujen erittely

Muut tuotot	2022	2021
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan tuotot	804 277,67	938 714,21
Muut tuotot	26 387,95	17 373,99
<i>Yhteensä</i>	<u>830 665,62</u>	<u>956 088,20</u>
Muut kulut		
Palvelumyynnin ja liitännäistoiminnan kulut	-846 264,86	-1 008 559,09
Muut kulut	-8 228,85	-25 642,69
<i>Yhteensä</i>	<u>-854 493,71</u>	<u>-1 034 201,78</u>

Taseen liitteet, LähiTapiola Savo-Karjala

5. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	2022		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	3 182 893,00	3 182 893,00	3 182 893,00
Muut kiinteistöosakkeet	963 776,32	963 776,32	1 033 246,53
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 826 329,93	3 826 329,93	3 826 329,93
	<u>7 972 999,25</u>	<u>7 972 999,25</u>	<u>8 042 469,46</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	40 673 427,19	40 673 427,19	43 302 984,16
	<u>40 673 427,19</u>	<u>40 673 427,19</u>	<u>43 302 984,16</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	67 065 660,33	67 065 660,33	77 578 134,06
Rahoitusmarkkinavälineet	1 033 271,72	1 033 271,72	1 027 410,45
	<u>68 098 932,05</u>	<u>68 098 932,05</u>	<u>78 605 544,51</u>
	<u>116 745 358,49</u>	<u>116 745 358,49</u>	<u>129 950 998,13</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			481,39
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>13 205 639,64</u>

Sijoitukset	2021		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	3 315 134,56	3 315 134,56	3 315 134,56
Muut kiinteistöosakkeet	970 631,32	970 631,32	1 015 359,35
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 598 000,00	3 598 000,00	3 598 000,00
	<u>7 883 765,88</u>	<u>7 883 765,88</u>	<u>7 928 493,91</u>
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä			
Osakkeet ja osuudet	35 581 194,31	35 581 194,31	37 754 064,64
	<u>35 581 194,31</u>	<u>35 581 194,31</u>	<u>37 754 064,64</u>
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	71 000 812,18	71 000 812,18	92 944 488,72
Rahoitusmarkkinavälineet	1 227 388,29	1 227 388,29	1 227 026,79
	<u>72 228 200,47</u>	<u>72 228 200,47</u>	<u>94 171 515,51</u>
	<u>115 693 160,66</u>	<u>115 693 160,66</u>	<u>139 854 074,06</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:			
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-)			
jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta			-1 275,37
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>24 160 913,40</u>

6. Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset:	2022	
	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	5 957 048,89	3 598 000,00
Lisäykset	240 578,40	428 647,14
Vähennykset	-22 860,48	-200 317,21
Hankintameno 31.12.	6 174 766,81	3 826 329,93
Arvon alentumiset 1.1.	-1 671 283,01	
Tilikauden arvonalentumiset	-372 819,96	
Arvon alentumisten palautukset	16 005,48	
Arvon alentumiset 31.12.	-2 028 097,49	
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 146 669,32	3 826 329,93
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet:		
Jäljellä oleva hankintameno	747 431,00	
Kirjanpitoarvo	747 431,00	
Käypä arvo	747 431,00	

7. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	2022	2021
Hankintameno 1.1.	36 008 231,65	34 312 574,38
Lisäykset	6 714 688,20	2 941 268,62
Vähennykset	-1 554 111,93	-1 245 611,35
Hankintameno 31.12.	41 168 807,92	36 008 231,65
Arvon alentumiset 1.1.	-427 037,34	-480 778,34
Tilikauden arvonalentumiset	-90 484,18	-1 950,90
Arvon alentumisten palautukset	22 140,79	55 691,90
Arvon alentumiset 31.12.	-495 380,73	-427 037,34
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 673 427,19	35 581 194,31
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	0,00	2 593 590,73
Vähennykset	0,00	-2 593 590,73
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Arvon alentumiset 1.1.	0,00	-875 199,82
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset	0,00	875 199,82
Arvon alentumiset 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Omistusyhteisöryitysten liikkeeseenlaskemat rahoitus- ja lainasaamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Hankintameno 1.1.	0,00	200 000,00
Vähennykset	0,00	-33 333,33
Siirrot erien välillä	0,00	-166 666,67
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
Yhteensä	40 673 427,19	35 581 194,31

7.1 Sijoitukset LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvissa yrityksissä

Osakkeet ja osuudet, käyttöomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	3) Espoo	1,2	672 801 081,89	55 497 834,39
LähiTapiola Palvelut Oy	3) Espoo	0,6	10 134 952,70	-1 668 054,89
LähiTapiola Rahoitus Oy	3) Espoo	1,4	107 077 889,86	13 618 104,45
LähiTapiola Varainhoito Oy	3) Espoo	0,6	73 574 560,12	-5 505 027,51
Yhteensä			863 588 484,57	61 942 856,44

Osakkeet ja osuudet, sijoitusomaisuus	Kotipaikka	Osuus osakkeista %	Oma pääoma	Tilikauden voitto/tappio
LähiTapiola Kiinteistösijoitus I Ky	3) Espoo	2,5	23 123 930,75	-1 043 015,18
LähiTapiola KR PK2 Ky -konserni	3) Espoo	2,6	14 739 075,86	559 774,13
LähiTapiola Pääomasijoitus GP Oy	3) Espoo	1,5	423,21	-60,00
LähiTapiola Pääomasijoitus I Ky	3) Espoo	1,5	74 445 938,82	17 468 894,53
LähiTapiola Pääomasijoitus III Ky	3) Espoo	1,4	93 847 895,35	11 001 250,93
LähiTapiola Pääomasijoitus IV Ky	3) Espoo	0,5	164 503 965,63	2 815 849,24
LähiTapiola Rahoitusyhtiö I Ky	3) Espoo	2,1	551 747 792,31	5 764 282,09
LähiTapiola Tontit GP I Oy	3) Espoo	0,6	134 426,65	6 760,73
LähiTapiola Tontit I Ky	3) Espoo	0,6	44 935 644,26	3 835 644,18
LähiTapiola Tontit II Ky	3) Espoo	0,8	20 479 092,06	869 173,28
LähiTapiola Velkasijoitus II Ky	3) Espoo	1,0	153 676 220,42	2 166 665,38
LähiTapiola Yhteiset Kiinteistöt Ky	3) Espoo	3,5	177 711 092,79	3 811 055,18
LähiTapiola Yritysrahoitus I Ky	3) Espoo	2,2	622 194 921,27	17 846 342,89
Yhteensä			1 941 540 419,38	65 102 617,38

LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö on lisäksi sijoittanut 3 (3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluvaan asunto- tai kiinteistöyhtiöön, joista sen omia tytäryhtiöitä on 3 (3).

1) Tytäryhtiö

2) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportojalle omistusyhteysyritys.

3) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, joka on raportojalle muu sijoitus.

4) LähiTapiola-ryhmän konsernitilinpäätökseen kuuluva tytäryhtiö, jota ei yhdistellä.

7.2 Muut sijoitukset

Arvopaperi	Osuus osakkeista %	Määrä	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kotivaltio
Kotimaiset yhtiöt, noteeraamattomat					
Muut		16 866,80	32 881,52	32 881,52	
Yhteensä		16 866,80	32 881,52	32 881,52	
Sijoitusrahastot					
BNP Paribas Global Senior Corporate Loans			1 470 837,52	1 470 837,52	Ranska
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Eurooppa			5 630 544,43	6 289 201,61	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Pitkäkorko			3 122 536,35	3 122 536,35	Suomi
Erikoissij.rahasto LähiTapiola AIF Yrityslaina			1 341 326,68	1 341 326,68	Suomi
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola AIF USA ESG			1 561 998,52	2 496 542,24	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi A			3 758 833,69	4 533 436,43	Suomi
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG A			2 210 465,41	2 564 486,08	Suomi
LähiTapiola High Yield A			6 707 541,62	6 874 400,20	Suomi
LähiTapiola Hyvinvointi ESG A			607 531,44	1 383 700,14	Suomi
LähiTapiola Kasvu ESG A			612 008,92	892 372,20	Suomi
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG A			1 484 471,34	1 833 563,25	Suomi
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat A			3 699 365,58	3 699 365,58	Suomi
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko A			826 997,12	826 997,12	Suomi
LähiTapiola Kestävä Ympäristö A			722 958,48	1 218 515,32	Suomi
LähiTapiola Korkomaailma A			1 570 162,27	1 748 759,10	Suomi
LähiTapiola Kuluttaja ESG A			473 966,93	747 993,13	Suomi
LähiTapiola Pitkäkorko ESG A			3 480 778,45	3 480 778,45	Suomi
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG A			2 727 246,10	3 021 418,13	Suomi
LähiTapiola Pohjoismaat ESG A			2 188 090,60	2 553 520,64	Suomi
LähiTapiola Reaalikorko ESG A			2 152 604,84	2 152 604,84	Suomi
LähiTapiola Sijoituskiinteistöt A			1 678 188,99	1 965 159,31	Suomi
LähiTapiola Suoja A			1 027 826,19	1 067 551,76	Suomi
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi A			1 538 738,83	2 502 072,72	Suomi
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG A			892 844,54	2 398 322,62	Suomi
LähiTapiola Yrityskorko ESG A			865 231,70	919 227,30	Suomi
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			1 735 884,10	1 735 884,10	Irlanti
S-Pankki Fenno Osake			2 419 400,31	3 454 239,70	Suomi
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake			1 145 629,30	1 301 531,58	Suomi
Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa HY ESG B			2 660 130,25	2 660 130,25	Suomi
Xtrackers MSCI Emerging Markets UCITS ETF			1 165 450,00	1 165 450,00	Luxemburg
Muut			835 738,97	835 738,97	
Yhteensä			62 315 329,47	72 257 663,32	
Pääomasijoitusrahastot					
LähiTapiola Asuntosijoitus Suomi Ky			1 850 103,93	2 403 520,80	Yhdysvallat (USA)
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky			1 377 687,96	1 377 687,96	Suomi
LähiTapiola Yhteiskuntakiinteistöt Suomi Ky			1 000 000,00	1 003 794,78	Yhdysvallat (USA)
Muut			489 657,45	502 585,68	
Yhteensä			4 717 449,34	5 287 589,22	
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet yhteensä		16 866,80	67 065 660,33	77 578 134,06	

8. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2022

	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikuttavat menot	Ennakkomaksut	Liikearvo	Kalusto
Hankintameno 1.1.	4 656 342,75	171 961,00	0,00	794 946,29
Lisäykset	384 822,24	292 052,00	0,00	204 294,23
Vähennykset	-32 741,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	72 287,00	-72 287,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 080 710,99	391 726,00	0,00	999 240,52
Kertyneet poistot 1.1.	-1 698 482,47	0,00	0,00	-707 873,81
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	22 373,02	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-553 165,79	0,00	0,00	-72 841,71
Kertyneet poistot 31.12.	-2 229 275,24	0,00	0,00	-780 715,52
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 851 435,75	391 726,00	0,00	218 525,00

9. Oman pääoman muutokset ja arvonnkorotusrahaston erittely

9.1 Oman pääoman muutokset	1.1.2022	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2022
Pohjarahasto	1 320 000,00	0,00	0,00	1 320 000,00
Takuupääoma	17 211 678,46	0,00	0,00	17 211 678,46
Varmuusrahasto	12 415 490,39	4 574 264,13	-1 450 944,49	15 538 810,03
Käyttörahaslo	114 423,64	250 000,00	-90 485,00	273 938,64
Tilikauden voitto	4 824 264,13	1 749 272,65	-4 824 264,13	1 749 272,65
<i>Oman pääoman muutokset yhteensä</i>	35 885 856,62	6 573 536,78	-6 365 693,62	36 093 699,78

10. Korvausvastuu

2022

2021

Korvausvastuun riittävyys

Muu tapaturma ja sairaus	-125 465,28	22 235,86
Moottoriajoneuvon vastuu	2 640 648,47	-489 840,41
Maa-ajoneuvot	238 587,70	415 275,82
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikk. kalusto ja kuljetus	17 408,76	60 126,73
Palo- ja muu omaisuusvahinko	547 564,61	1 078 222,16
Vastuu	50 869,88	70 315,41
Oikeusturva	-107 974,04	-99 656,04
Muut	-28 942,35	-35 142,83
	3 232 697,75	1 021 536,70

11. Laskennalliset verovelat

2022

2021

Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana

656 500,00	1 205 850,00
656 500,00	1 205 850,00

12. Saamiset ja velat

12.1 Saamisten erittely

2022

2021

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Muut saamiset	2 736,06	12 621,35
	2 736,06	12 621,35

12.2 Velkojen erittely	2022	2021
Ostovelat	252 878,79	207 043,84
Muut velat	107 072,39	98 794,56
	<u>359 951,18</u>	<u>305 838,40</u>

12.3 Siirtovelkojen erittely	2022	2021
Velat henkilöstölle	690 327,67	614 082,68
Muut siirtovelat	271 724,64	281 135,37
	<u>962 052,31</u>	<u>895 218,05</u>

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

13.1 Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut	2022	2021
---	------	------

Arvonlisäverovastuut

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen

Konserniyritykset	858 969,68	-903 710,34
Yhteistoimintayritykset	1 603 256,12	-1 149 261,87
	<u>2 462 225,80</u>	<u>-2 052 972,21</u>

Positiivinen alv-vastuu = alv-velka

Negatiivinen alv-vastuu = alv-saaminen

Kiinteistöinvestointien arvonlisäverolain 120§:n mukainen tarkistusvastuu

- 10 v. tarkistuskausi

Muut ryhmän yritykset	78 779 260,49	41 315 064,70
	<u>78 779 260,49</u>	<u>41 315 064,70</u>

Muut vastuusitoumukset

Sijoitussitoumukset	10 073 380,51	16 568 289,40
Merkintäsitoumukset	0,00	125 773,43
	<u>10 073 380,51</u>	<u>16 694 062,83</u>

LähiTapiola Vahinkoyhtiön ja alueyhtiöiden välillä on solmittu yhteisvastuusopimus, joka määrittelee periaatteet

LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön johtaman ryhmittymän yhtiöiden vakavaraisuuden varmistamiseksi.

Yhteisvastuusopimuksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen Vakavaraisuus ja riskienhallinta -osiossa.

14. Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiön lähipiirireksteri on laadittu VYL:n lähipiirimääritelmän mukaisesti.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

Yhtiö ei ole myöntänyt lainoja lähipiirilleen.

Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvästä vastuusitoumuksesta on kerrottu liitteellä 13.

Tulosanalyysi ja muut liitetiedot, LähiTapiola Savo-Karjala

TULOSANALYYSI

	2022	2021	Muutos	€1 000 Muutos %
Vakuutusmaksutuotot	32 750	31 512	1 237	3,9 %
Korvauskulut	-21 396	-21 429	32	-0,2 %
Liikekulut	-8 112	-7 476	-636	8,5 %
Vakuutustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta	3 241	2 608	633	24,3 %
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset ja niiden oikaisut	284	3 545	-3 261	-92,0 %
Muut tuotot ja kulut	-24	-78	54	-69,5 %
Liikevoitto	3 501	6 075	-2 574	-42,4 %
Tasoitusmäärän muutos	-1 296	0	-1 296	
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	2 205	6 075	-3 869	-63,7 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	-456	-1 251	794	-63,5 %
Kauden voitto	1 749	4 824	-3 075	-63,7 %
Liikevoitto	3 501	6 075	-2 574	-42,4 %
Arvostuserojen muutos	-10 955	7 556	-18 511	-245,0 %
Kokonaistulos	-7 454	13 631	-21 085	-154,7 %

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitusjakauma käyvin arvoin 1.1. - 31.12.2022

	Perusjakauma				Riskijakauma		
	31.12.2022		31.12.2021		31.12.2022		31.12.2021
	milj. eur	%	milj. eur	%	milj. eur	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	37,4	28,2	43,8	30,9	37,4	28,2	43,8
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	34,3	25,8	40,5	28,6	34,3	25,8	40,5
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	3,1	2,4	3,3	2,3	3,1	2,4	3,3
Osakesijoitukset yhteensä	71,1	53,6	74,9	52,9	71,1	53,6	74,9
Noteeratut osakkeet ³⁾	36,7	27,6	46,0	32,5	36,7	27,6	46,0
Pääomasijoitukset ⁴⁾	31,4	23,7	26,3	18,6	31,4	23,7	26,3
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	3,0	2,3	2,6	1,8	3,0	2,3	2,6
Kiinteistösijoitukset yhteensä	24,2	18,2	22,9	16,2	24,2	18,2	22,9
Suorat kiinteistösijoitukset	8,0	6,1	7,9	5,6	8,0	6,1	7,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	16,2	12,2	14,9	10,6	16,2	12,2	14,9
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset yhteensä	132,7	100,0	141,6	100,0	132,7	100,0	141,6
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	132,7	100,0	141,6	100,0	132,7	100,0	141,6

Jvk-salkun modifioitu duraatio

4,7

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).
- Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia, tulee tästä antaa tieto.
- 9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-.
- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.
- 10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana 'Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä'-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle 1.1. - 31.12.2022

	Netto- tuottojen markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle				
			2022	2021	2020	2019	2018
	milj. eur	milj. eur	%	%	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-5,3	44,7	-11,8	0,7	2,0	6,0	-2,2
Lainasaamiset ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Joukkovelkakirjalainat	-5,2	40,2	-13,0	0,8	2,2	6,6	-2,5
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,1	4,5	-1,4	0,0	0,2	1,5	-0,4
Osakesijoitukset yhteensä	-5,5	74,7	-7,4	16,4	3,4	14,1	2,0
Noteeratut osakkeet ³⁾	-6,8	44,4	-15,4	24,8	4,6	24,4	-6,3
Pääomasijoitukset ⁴⁾	0,8	27,7	3,0	5,3	2,1	3,8	5,1
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,5	2,6	18,1	4,5	2,1	4,5	-0,1
Kiinteistösijoitukset yhteensä	0,3	23,7	1,3	-0,1	-4,4	1,1	4,8
Suorat kiinteistösijoitukset	-0,3	8,3	-3,7	-11,4	-13,5	-3,5	-3,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,6	15,4	4,0	5,0	-2,1	1,9	6,2
Muut sijoitukset	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	9,0	-1,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,4	-1,3
Sijoitukset yhteensä	-0,1	0,0	0,0	8,5	1,8	9,0	-1,1
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	10,6	143,1	-7,5	8,4	1,7	8,9	-1,2

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

9 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiön (LähiTapiola Savo-Karjala) tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti. Lisäksi noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettua asetusta ja kirjanpitoasetuksen säännöksiä siten kuin edellä olevassa asetuksessa säädetään sekä vakuutusyhtiöitä valvo-
vien viranomaisten, sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan, päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita.

9.1 Laatimisperiaatteet

9.1.1 Aineettomien hyödykkeiden arvostus ja jaksotus

Muut pitkävaikutteiset menot

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparannusmenot sekä ICT-järjestelmien suunnittelu- ja ohjelmointimenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

9.1.2 Sijoitusten arvostus ja jaksotus

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehty arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehty arvonnalennukset palautetaan käyvän arvonn noustessa (tulospaikutteisesti) enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvonn määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehty arvonnalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvonn siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvonn.

Lainaksi annetut arvopaperit sisältyvät taseeseen. Tiedot lainaksi luovutetuista arvopapereista esitetään taseen liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvonn ja hankintahinnan erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenon lisäyksi tai vähennyksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennnetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset esitetään taseessa nimellisarvonn tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvonn määräisenä. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia ja muita tilapäisiä arvonnmuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonnalennukset on kirjattu.

Samoin on kirjattu arvonnalennuksen palautukset, mikäli käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennnetun hankintamenon, enintään alkuperäiseen hankintamenoön saakka.

9.1.3 Sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään markkinaperusteisia käypiä arvoja. Kiinteistösijoitusten arvioinnissa sovelletaan IVS:n (International Valuation Standards) sekä hyvän kiinteistöarvointitavan (ns. AKA-kriteerit) mukaisia arvointiperiaatteita ja niiden arvointimenetelmille asettamia vaatimuksia.

Asuntokohteet arvioidaan pääosin vertailukauppoihin perustuvalla kauppavarmen menetelmällä. Toimitilakohteiden pääasiallisena arvointimenetelmänä käytetään tuottoarvoon perustuvaa kassavirtamenetelmää. Erikoiskohteet arvioidaan kohteeseen parhaiten soveltuvalla markkinaperusteisella arvointimenetelmällä. Valtion asuntolainoin lainoitettujen kiinteistösijoitusten käypänä arvona pidetään aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetun lain (1190/1993) 10 §:n mukaista luovutuskorvausta.

Arvonmäärittäminen tekee Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla joko ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija tai LähiTapiola Kiinteistövarainhoito Oy:n asiantuntijat ulkopuolisen auktorisoidun kiinteistöarvioitsijan ohjeistamana ja auditoiduna.

Osakkeet, osuudet ja rahoitusmarkkinavälineet

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kaupantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Muiden sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahastojen käypänä arvona on käytetty hankintamenoa tai hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletesaamiset

Lainasaamisten, talletusten ja jälleenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon luottotappiovaaran edellyttämä nimellisarvon alentaminen todennäköiseen arvoon.

9.1.4 Saamisten arvostus

Vakuutusmaksusaamiset

Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokeusperäinen raukeaminen, jolloin saadaan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, kirjataan luottotappioksi.

Ulkomaanrahamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tulon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

9.1.5 Poistot ja poistoero

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusajanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtaisesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

• Huoneistojen peruskorjaukset	3-10 v
• ICT-järjestelmien suunnittelukustannukset	5-10 v

Kiinteistöt

• Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset	40-50 v
• Tavaratalo-, myymälä- ja liiketilat	30-40 v
• Teollisuus-, varasto ym. rakennukset	20-30 v
• Rakennusten ainesosat, menojäännöspoisto	25 %

Kalusto

• Konttorikoneet, -kalusto yms., menojäännöspoisto	25 %

Rakennusten olennaisten perusparannusten vaikutus pitoaikaan arvioidaan erikseen. Tuloutettujen arvonorotusten osalta on tehty poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään taseen vastattaviin erään "Tilinpäätössiirtojen kertymä, poistoero" ja tilikauden aikainen poistoeron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa erikseen.

9.1.6 Muut erät

Muut velat

Muut velat kuin vakuutustekninen vastuuvélka merkitään taseeseen nimellisarvoon.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liittyvät laskennalliset verovelat ja -saamiset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään arvotuseroista laskettu laskennallinen verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä seuraavan vuoden aikana.

Verotusperusteiset varaukset

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia varauksia.

Pakolliset varaukset

Tuotoista on vähennetty pakollisina eläkevarauksina velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat eläkemenot ja mahdolliset työttömyyseläkemenot, jotka kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Muina varauksina tuotoista on vähennetty keskeneräisten vahinkojen viivästyskorkovaraukset.

9.1.7 Selostus eläketurvasta ja eläkemenojen jaksottamisesta

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella.

Mahdollinen lisäeläketurva, jossa etuina ovat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläke sekä kuolemantapauskorvaus omaisille, on järjestetty vakuutuksella. Lisäeläke kartuttaa eläkettä vuosittain pääsääntöisesti 0,2 prosenttia TyEL:n mukaisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta.

LähiTapiola Savo-Karjalan toimitusjohtajan eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen. Muiden johtajien eläkeikä on kulloinkin voimassa olevan työeläkelainsäädännön mukainen.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suoriteperusteisesti.

9.1.8 Vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutusmaksuvastuu

Vakuutusmaksuvastuu sisältää tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta sen osan, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Samanlainen jaksotus tehdään myös tulevan jälleenvakuutuksen palkkioihin. Vakuutusmaksuvastuun määrä lasketaan pro rata parte temporis -periaatteen mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen yhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyy tasoitusmäärä. Tasoitusmäärä on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, jolla pyritään varmistamaan vastuuvélkan riittävyys myös silloin, kun vastuuvélkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti.

Vakuutusvalvontaviranomainen vahvistaa tasoitusmäärälle laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Eläkemuoitoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa, mukaan lukien tuntemattomat vahingot sovelletaan 0,7 (vuoden 2021 tilinpäätöksessä 0,5) prosentin laskuperustekorkoa.

Eläkemuoitoisten vastuiden korvausvastuun laskennassa käytetään vahinkovakuutuksen referenssi-kuolevuusmallia K2021, joka on laadittu Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyönä.

9.2 Laatimisperiaatteissa tapahtuneet muutokset, jotka vaikuttavat tilikauden ja edellisen tilikauden tuloksen vertailukelpoisuuteen

Vastuuvelan laskennan muutokset

Laskuperustekorkoa nostettiin vuonna 2022 0,5 prosentista 0,7 prosenttiin ja sen vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2022 tilinpäätöksessä laskuperustekorona muutos pienensi yhtiön korvausvastuun määrää yhteensä 1,3 miljoonalla eurolla. Laskuperustekorona nostamisen taustalla on vastuuvelan katteen turvaavasti arvioitu pidemmän aikavälin sijoitustuotto sekä hyvin reitattujen pitkien valtiolainojen markkinatuotto. Lisäksi liikennevakuutuskeskuksen laskuperusteisiin tehtiin muutos, joka kasvatti vähäisesti yhtiön korvausvastuuta kertaluonteisesti. Myös tasoitustasojen laskuperusteita muutettiin yhtiölle vuonna 2022.

Laskuperustekorkoa muutettiin myös vuonna 2021 1,0 prosentista 0,5 prosenttiin, ja sen vaikutus näkyi yhtiössä kertaluonteisena korvausvastuun lisääntymisenä yhteensä 3,4 miljoonalla eurolla. Eläkepääomien määrittämisessä otettiin käyttöön uusi kuolevuusmalli K2021, jonka vaikutus näkyi kertaluonteisena korvausvastuun pienentymisenä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kuolevuusmallin muutos pienensi korvausvastuun määrää yhtiössä 1,1 miljoonalla eurolla.

9.3 Tunnuslukujen laskentakaavat ja laskentaperiaatteet

9.3.1 Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vahinkovakuutuksen liikevaihto

= Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa
+ Muut tuotot

Tulosanalyysi

Vahinkovakuutustoiminta
Vakuutusmaksutuotot
Korvauskulut
Liikekulut
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut

Vakuutustekninen kate ennen tasoitustasojen muutosta

Vahinkovakuutusten sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonkorotukset, niiden oikaisut ja arvon muutokset

Muut tuotot ja kulut

Liikevoitto tai -tappio

Tasoitustasojen muutos

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot ja muut välittömät verot

Tilikauden voitto tai tappio

Kokonaistulos

= Liikevoitto tai -tappio

+ Taseen ulkopuolisten arvostuserojen, käyvän arvon rahaston ja arvonkorotusrahaston muutos

Hallituksen toimintakertomuksessa liikevoitosta (-tappiosta) käytetään termiä **liiketulos** ja tilikauden voitosta (tappiosta) termiä **tilikauden tulos**.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle (käyvin arvoin)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kassavirrat.

Kauden tuotto lasketaan ns. mukautettua Dietz'in kaavaa (aika- ja rahapainotettua kaavaa) käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely

= Sijoitustoiminnan suorat nettotuotot kirjanpidossa

+ Arvonmuutokset kirjanpidossa

+ Arvostuserojen muutos

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitukset eivät ole mukana sijoitusjakauksessa. Korkorahastoista pitkän koron rahastot sisältyvät joukkovelkakirjalainoihin ja lyhyen koron rahastot rahamarkkinasijoituksiin.

Sijoitukset sijoitusrahastoihin ja niihin rinnastettaviin muihin yhteissijoitusyhtiöihin, jotka sijoittavat kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöihin luetaan kiinteistösijoituksiin.

Johdannaisten siirtyvissä erissä olevat laskennalliset arvostuserot ja ennakkomaksuissa olevat preemiot kohdistetaan alla olevalle omaisuuserälle.

Raportin kohtaan Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset otetaan mukaan tase-erä Rahat ja pankkisaamiset, kauppahintasaamiset ja -velat sekä johdannaisten vakuudet.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)

$$= \frac{\begin{array}{l} \text{Liikevoitto tai -tappio} \\ + \text{Korkokulut ja muut rahoituskulut} \\ + \text{Perustekorkokulu} \\ + \text{Arvonkorotusrahastoon/käyvän arvon} \\ \text{rahastoon kirjattu arvonkorotus/peruutus} \\ + \text{Sijoitusten arvostuserojen muutos} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Taseen loppusumma} \\ + \text{Sijoitusten arvostuserot} \end{array}} \times 100$$

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisen arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan diskontatun korvausvastuun purkautumisen vaikutusta yhtiön korvauskuluun sen diskontatessa pääomamuotoiset eläkkeet ja/tai mahdolliset muut korvausvastuuerät. Se lasketaan kertomalla vuoden alun diskontattu korvausvastuu edellisen vuoden lopussa käytetyllä perustekorolla.

Tunnusluvussa muihin rahoituskuluihin sisällytetään muut vieraasta pääomasta aiheutuneet erät kuin korkokulut, esimerkiksi tuloslaskelman eriin kirjatut korollisen vieraan pääoman kurssivoitot ja -tappiot.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana

Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä. Lukumäärässä otetaan huomioon palveluksessa olleiden henkilöiden mahdollinen osa-aikaisuus. Henkilökuntaan kuuluvaksi lasketaan ne henkilöt, joille maksetaan tilikauden aikana palkkaa.

9.3.2 Vahinkovakuutuksen taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Vakuutusmaksutulo

= Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhte

Vahinkosuhte prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman perustekorkokulua)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Tunnusluku lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen.

Liikekulusuhde

$$= \frac{\text{Liikekulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Yhdistetty kulusuhde

Yhdistetty kulusuhde prosentteina

= Vahinkosuhte + Liikekulusuhde

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

= Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua) + Liikekulusuhde

Riskisuhde (hallituksen toimintakertomus)

Riskisuhde prosentteina

$$= \frac{\text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja)}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

Riskisuhde (ilman perustekorkokulua) prosentteina

$$= \frac{\begin{array}{l} \text{Korvauskulut (ilman korvaustoiminnan hoitokuluja,} \\ \text{ilman perustekorkokulua)} \end{array}}{\text{Vakuutusmaksutuotot (ilman perustekorkokulua)}} \times 100$$

Toimintakulusuhde prosentteina (hallituksen toimintakertomus)

$$= \frac{\text{Liikekulut} + \text{Korvaustoiminnan hoitokulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$$

10 Riskienhallinnan liitetiedot

10.1 Yleistä riskienhallinnan järjestämisestä

Riskienhallinta on aktiivista ja ennakoivaa toimintaa, joka tunnistaa, arvioi, rajoittaa, hyödyntää ja valvoo liiketoiminnan uhkia sekä uusia mahdollisuuksia, jotka johtuvat muuttuvista ulkoisista ja sisäisistä olosuhteista tai LähiTapiolan omasta strategisesta tahtotilasta. Tavoitteena on edistää asiakkaiden taloudellisen turvan jatkuvuutta ja tukea liiketoiminnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Vastuullisen yritystoiminnan periaatteiden mukaisesti ryhmässä huolehditaan ja tiedotetaan luotettavasti riskeistä sekä niiden hallinnasta asiakkaille ja muille sidosryhmille.

LähiTapiolan riskienhallintaa ohjaa LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden hallitusten hyväksymä riskienhallintapolitiikka, jossa on kuvattu yleiset periaatteet, joita sovelletaan pysyväisohjeina riskienhallinnan järjestämisessä. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan käsitteet, pääalueet, prosessit sekä toteuttamisen ja valvonnan vastuut. Riskienhallintapolitiikka päivitetään vuosittain tai aina kun liiketoiminnan olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Riskienhallinnan pääalueet ja riskiluokat ovat:

Taloudelliset riskit

- Vakavaraisuuden hallinnan riski
- Markkinariskit
- Luottoriskit
- Likviditeettiriskit
- Keskittymäriskit
- Vakuutusriskit

Operatiiviset riskit

- Toiminnan suunnittelun riskit
- Prosessiriskit
- Järjestelmäriskit
- Henkilöstöriskit
- Juridiset riskit
- Tapahtuma- ja vahinkoriskit

Toimintaympäristön ja strategian riskit

- Yleisen toimintaympäristön riskit
- Markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksien riskit
- Kilpailun ja kilpailijoiden aiheuttamat riskit
- Strategisten valintojen riskit
- Ryhmätason erityisriskit

Kestävyyssriskien kartoitus on kytketty osaksi säännöllisesti toteuttavia liiketoiminnan riskikartoituksia. Kestävyyssriskeille on tyypillistä, että ne eivät muodosta omaa erillistä riskiluokkaa vaan realisoituvat olemassa olevien riskiluokkien kautta. Kestävyyssriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaisi olla sijoituksen arvoon, vastuun arvoon, yhtiön ansaintaan tai maineeseen liittyvä kielteinen vaikutus.

10.2 Riskienhallinnan organisointi

Hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, riskinottohalukkuuden, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus vahvistaa vuosittain riskienhallintaa käsittelevät suunnitelmat, varmistaa niiden huomioimisen toimintasuunnitelmissa sekä valvoo suunnitelmien toteuttamista ja noudattamista. Hallitus seuraa säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja keskeisimpien riskien kehitystä.

Riskienhallinnan vastuutus ja eri osapuolten tehtävät voidaan kuvata kolmen puolustuslinjan avulla. Jokaisella puolustuslinjalla ja jokaisella toimijalla on oma roolinsa osana riskienhallintajärjestelmän kokonaisuutta.

Ensimmäisen puolustuslinjan toimijoina toimitusjohtajat ja yhtiöiden muu johto vastaavat riskienhallinnan käytännön valmistelusta, toteuttamisesta ja toteuttamisen seurannasta. Yhtiöiden johtoryhmien ja riskienhallintaan liittyvien eri toimikuntien työjärjestyksissä on määritelty näiden tehtävät riskienhallinnassa ja -valvonnassa. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa riskien kartoittamisesta sekä niihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Jokainen työntekijä on velvollinen kertomaan havaitsemistaan riskeistä tai riskienhallinnan kehittämiskohteista.

Toisen puolustuslinjan muodostavat tuki- ja kontrollitoiminnot. Riskienhallinnan valvonnasta vastaa aina muu kuin operatiivisesta toiminnasta vastaava taho. Aktuaari-, riskienhallinta- ja compliance-toiminnot avustavat hallitusta

ja johtoa riskienhallinnan valvonnassa. Myös talous- ja taseenhallintatoiminnot avustavat hallituksia liiketoiminnan seurannan käytännön toteuttamisessa. Kolmannen puolustuslinjan toimijana sisäinen tarkastus tukee esimiehiä valvontavollisuuden toteuttamisessa arvioimalla liiketoimintojen sisäisen valvonnan tilaa sekä tuottamalla johdolle ja toimintojen vastuuhenkilöille informaatiota ja toimenpide-ehdotuksia valvonnan tehostamiseksi. Lisäksi tilin-tarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

LähiTapiola Vahinkoyhtiön hallituksella on LähiTapiola-ryhmän ylimmän emoyrityksen hallituksena vastuu ryhmän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä ja valvonnasta. Ryhmän riskienhallintakomitealla on keskeinen rooli ryhmän riskienhallinnan toimintaperiaatteiden valmistelussa sekä ryhmän riskien seurannassa ja valvonnassa. Ryhmän taseenhallintakomitea on taseriskien hallinnan, seurannan ja kehittämisen päätöksenteon elin, ja se raportoi suoraan hallitukselle. Komitea vastaa siitä, että taseriskien hallinta on järjestetty asianmukaisesti ja pääomat ovat tehokkaassa käytössä. Hallitus nimittää sijoitustoiminnan johtoryhmän, joka vastaa sijoitustoiminnan käytännön organisoinnista ja operatiivisesta markkinariskien valvonnasta.

Riskienhallintatoiminnon tehtävänä on avustaa yhtiöiden hallituksia ja muita toimintoja tehokkaan riskienhallinnan varmistamiseksi. Toiminto seuraa riskienhallintajärjestelmän toimivuutta ja yhtiöiden riskiprofiilia kokonaisuutena sekä raportoi riskeille altistumisesta. Lisäksi toiminto neuvoo hallitusta riskienhallintaa koskeissa asioissa.

10.3 Raportointi

Taloudellisen informaation oikeellisuus varmistetaan riittävän ajantasaisella ja tiheällä raportoinnilla, säännöllisillä täsmäytysrutiineilla sekä kattavalla ja ajan tasalla olevalla dokumentaatiolla raportoinnissa käytettävistä laskentamenetelmistä ja järjestelmistä. Lisäksi liiketoimintojen päätöksenteko ja raportointitoiminnot on organisatorisesti eriytetty.

10.4 Vakuutustoiminnan riskienhallinta

Yhtiön vakuutustoiminnan riskejä ovat vahinkovakuutustoiminnan riskit sekä markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit.

10.4.1 Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät vakuutus-tuotteiden hinnoitteluun ja riskienvalintaan, inflaatioon, korkotason vaihteluun, kuolleisuudessa tapahtuviin muutoksiin ja jälleenvakuutussuojiiin.

Hinnoitteluriskillä tarkoitetaan sitä, että vakuutusmaksut eivät riitä katta-maan vakuutussopimuksista aiheutuvia korvaussuorituksia ja toimintakuluja. Tärkeimmät hinnoitteluriskit liittyvät käytettyjen tariffimallien riskimaksujen riittävyteen sekä kannattavuuden ja vahinkojen seurannan prosesseihin sekä niiden huomioon ottamiseen vakuutusten hinnoittelussa ja merkintäpolitiikassa.

Vakuutusten merkintäpolitiikka määrittelee sallitut vakuutusriskit. Hallitus hyväksyy vakuutusliiketoiminnan kannattavuustavoitteet ja hinnoittelustrategia ohjaa riskivastaavaa sekä oikeudenmukaista hinnoittelua. Vakuutusten merkintäpolitiikan ja hinnoittelustrategian avulla määriteltujen tavoitteiden toteutumisesta vastaavat liiketoimintayksiköt. Hinnoitteluun ja vakuutusmaksutasoon liittyviä riskejä hallitaan raportointi- ja laskentajärjestelmien jatkuvalla kehittämisellä, jotta tarvittavat muutokset maksutasossa saadaan yhä nopeammin korjattua. Erityisen riskialttiita vakuutusriskejä merkitään joko rajoitetusti tai ne jätetään kokonaan merkitsemättä.

Asiakasriskejä hallitaan asiakasvalintaohjeilla, niiden noudattamisen seurannalla, vahinkorekisterin käytöllä sekä esimerkiksi vakuutustutkijoiden toiminnalla. Suurien riskikeskittymien vaikutuksia minimoidaan säännöllisellä keskitymien tarkastelulla riskiasiantuntijoiden toimesta. Pyrittäessä entistä parempaan asiakasvalintaan ja riskivastaavaan hinnoitteluun, yhtenä tärkeänä keinona ovat liiketoimintayksiköiden ylläpitämät merkintä- ja hinnoitteluvaltuudet.

Ryhmän tutkimusryhmä tutkii, torjuu ja ennaltaehkäisee vakuutustoimintaan kohdistuvaa vakuutusrikollisuutta. Asiakkaiden luotto- ja taustatietojen tarkistaminen ennen asiakasvalintaa ja epäselvien vahinkojen selvittely ovat tärkeä osa tutkimusryhmän toimintaa. Vakavampien tapausten hoito siirretään viranomaisille. Tehokkaalla asiakasvalinnalla on tarkoitus pitää luottotappiot ja korvauskulut tavoitteiden mukaisella tasolla.

Vastuuvelan riittävyysriskillä tarkoitetaan sitä, että vastuuvelkaan varattu määrä ei riitä varausvuoden jälkeen maksettavaksi tulevien korvausten suorittamiseen. Riskin alariskejä ovat mm. inflaatoriski, korkoriski ja pitkäikäisyysriski.

Inflaatoriski liittyy esimerkiksi henkilövahinkojen sairaanhoitoon ja kuntoutukseen liittyviin kassavirraltaan pitkäkestoiisiin korvauksiin. Riski toteutuu, mikäli maksettavien korvausten taso nousee inflaation takia korkeammaksi, kuin on hinnoittelussa ja korvausvastuun laskennassa oletettu, jolloin vakuutusmaksut ja korvausvastuu osoittautuvat riittämättömiksi.

Korkoriski ja pitkäikäisyysriski koskevat lähinnä liikennevakuutuksen pitkäkestoisia eläkemuoitoisia korvausvastuita. Vastuita laskettaessa kassavirrat diskonttataan perustekorolla. Korkoriski toteutuu, mikäli tulevaisuudessa ei saada vähintään perustekorona mukaista tuottoa vastuita kattavalle omaisuudelle. Pitkäikäisyysriskillä tarkoitetaan korvausvastuun määrittämiseen liittyvän tulevan kuolevuuskehityksen arvioinnin epävarmuutta. Pitkäikäisyysriski realisoituu silloin, jos kuolevuus osoittautuu tulevina vuosina oletettua alhaisemmaksi, jolloin eläkkeitä joudutaan maksamaan odotettua pitempään.

Kirjanpidon vastuuvelan laskuperusteissa määritellään eri vakuutusluokkien vastuuvelan määrätymisperiaatteet. Korvausvastuun diskonttauksessa käytettävä laskuperustekorko (0,7 %) määrätään siten, että se ei ylitä vastuuta kattavan omaisuuden turvaavasti määrättyä sijoitustuoton tasoa vahinkojen arvioituna selviytymisaikana. Laskuperusteet ovat korkotason ja kuolevuuden osalta sekä muilta määrätymisperiaateiltaan turvaavat. Vastuuvelan riittävyyttä seurataan vuosittain ja tarvittaessa perusteisiin tehdään tarkistuksia. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostaminen eroaa kirjanpidon arvostamisesta. Vakavaraisuuslaskennassa vastuuvelan arvostamisessa pyritään markkinaehtoisuuteen mm. diskonttaamalla vastuuvelka riskittömällä korkokäyrällä.

Kirjanpidon vakuutusmaksuvastuu määrätään ns. siirtovastuuna pro rata -säännön mukaisesti johdettujen vakuutusluokakohtaisten kertomien avulla. Eläkemuoitoinen korvausvastuu arvioidaan Tapaturmavakuutuskeskuksen ja Vakuutuskeskuksen yhteistyössä kehittämällä 2021-kuolevuusmallilla, jossa eläkkeensaajan kuolevuuteen vaikuttaa ikä, sukupuoli, syntymävuosi ja vakuutuslaji. Suuret, tietyn eurorajan ylittävät vahingot varataan vahinkokohtaisesti osaksi korvausvastuuta. Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen korvausvastuu (kollektiivivaraus) määrätään tilastollisesti noudatetaan tavanomaisia aktuaarillisia menetelmiä. Turvaavuutta lisätään varuamalla varmuuslisä osaksi kollektiivivarausta. Vahinkojen tulevia käsittelykuluja varten tehtävä hoitokuluvaraus määrätään suhteellisenä osuutena varsinaisen korvausvastuun määrästä.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvät riskit koskevat jälleenvakuutuksenantajien luotettavuutta, suojien hankkimisessa noudatettavia hajautusperiaatteita ja suurten yksittäisten riskikohteiden merkinnässä noudatettavia periaatteita, erityisesti koskien jälleenvakuutusluokan varmistamista ennen ensivakuutusriskin merkitsemistä. Lisäksi EML-arvioihin (Estimated Maximum Loss) liittyvät arviointivirheet voivat toteutuessaan olla vahingollisia ja riskiä hallitaankin jälleenvakuutusrakenteeseen sisältyvällä EML-murtumasuojalla.

Jälleenvakuutusluokkiin liittyvää riskiä hallitaan hallituksen vahvistamien jälleenvakuutusohjelman ja jälleenvakuutusluokkien hankintaohjeen avulla. Jälleenvakuutusluokkia ja -ohjelmia suunniteltaessa otetaan huomioon vakuutusluokan rakenne, vakuutusluokkien erilaiset volyymit, riskien mahdollinen kumulatio sekä vakavaraisuusarvio. Näiden tekijöiden perusteella asetetaan vakuutusluokkojen omapidätykselliset rajat, jotka määrittelevät suurimmat omalla vastuulla pidettävät määrät yksittäisissä riskeissä.

Jälleenvakuutusluokkiin hyväksytään vain luottoluokituksestaan riittävän vakavaraisia yhtiöitä. Suurin osa jälleenvakuutuksesta on sijoitettu yhtiöihin, joiden luottoluokitus on Standard & Poor'sin mukaan vähintään (A). Jälleenvakuutusluokkien hankintaan hajautetusti riittävän useilta jälleenvakuutuksen antajilta hallituksen asettamien limiittien perusteella. Jälleenvakuutuksen saatavuuteen ja suojien aukottomuuteen liittyviin riskeihin varaudutaan tiiviillä ensi- ja jälleenvakuutuksen yhteistyöllä tekemällä ensivakuutusluokkiin ja -tarjouksiin tarvittavat muutokset ajoissa.

10.4.2 Markkina-, vastapuoli- ja likviditeettiriskit

Markkinariskeillä tarkoitetaan varojen ja vastuiden markkina-arvojen muutoksia, jotka johtuvat taloudellisten muuttujien kuten korkojen, valuuttakurssien, osakkeiden hintojen, kiinteistöjen arvojen tai arvovaihteluiden (volatiiliteetti) muutoksista. Keskittymäriskit luetaan tässä markkinariskeiksi samoin kuin Solvenssi II -kehikossa. Keskittymäriskkejä syntyy varojen liiallisesta keskittymisestä esimerkiksi yksittäisiin vastapuoliin, maantieteellisesti tai toimialoittain. Luotto- ja vastapuoliriskeillä tarkoitetaan riskiä, että lainan, transaktion tms. vastapuoli ei kykene selviytymään sopimuksen mukaisista velvoitteistaan. Likviditeettiriskillä tarkoitetaan rahoituslikviditeetti- tai markkinalikviditeettiriskiä. Edellinen liittyy rahoitustarpeiden ja -lähteiden eriaikaisuuteen ja sen hallintaan. Jälkimmäisellä tarkoitetaan riskiä, jossa sijoitusomaisuutta ei kyetä muuttamaan käteiseksi riittävän nopeasti vaikuttamatta markkinoiden hintatasoon.

Yhtiön hallituksen hyväksymä sijoitussuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan tuottotavoitteen, vakavaraisuustavoitteen, markkinariskienoton tavoitetasot ja riskienoton rajat sekä sijoitusomaisuuden strategisen allokaation vaihtelualueineen. Suunnitelmassa kuvataan riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan ohjaus- ja raportointiprosessit sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan riskienoton ja vakavaraisuuden säilyminen tavoitteiden mukaisissa rajoissa.

Ryhmän yhteisvastuusopimuksessa kuvattu vakavaraisuusliikennevalokehikko on yhtiöiden vakavaraisuuden ja sijoitustoiminnan ohjauksen keskeinen työkalu. Kehikko perustuu viranomaismallin mukaiseen vakavaraisuuteen, joka luokitellaan liikennevalovyöhykkeisiin, joille on määritelty johdon toimenpiteet. Vihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuus on tavoitellulla tasolla ja varainhoitajat toimivat normaaliin tapaan mandaattinsa mukaisesti. Vaaleanvihreällä vyöhykkeellä vakavaraisuuden ja markkinariskien seuranta tulee tiivistää. Keltaisella vyöhykkeellä markkinariskejä ei ole hyväksyttävää aktiivisesti kasvattaa. Punaisella ja mustalla vyöhykkeellä edellytetään aktiivisia toimenpiteitä markkinariskien vähentämiseksi ja vakavaraisuuden vahvistamiseksi.

Yhtiön taseenhallintatoiminto valmistelee vähintään vuosittain tai tarvittaessa yhtiön hallitukselle ehdotuksen sijoitusten strategisesta allokaatiosta huomioiden yhtiön riskinkantokyvyn, vastuuvelan luonteen ja rakenteen asettamat vaatimukset sekä pääomamarkkinoiden tilanteen. Strategisen allokaation sopivuutta testataan erityyppisillä sijoituksiin ja vastuisiin kohdistetuilla stressitesteillä. Taseenhallintatoiminto seuraa strategisen allokaation asianmukaisuutta ja valmistelee tarvittaessa muutosesityksen yhtiön hallitukselle. Koska strateginen allokaatio edustaa pitkän aikavälin tavoitteita, sitä muutetaan vain painavista syistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi muutoksiin markkinaympäristössä, vakavaraisuudessa, vakuutuskannassa, sijoitusten pitkän aikavälin tuotto- ja riskiodotuksissa, yhtiön asiakashyvityspolitiikassa tai vakavaraisuusstrategiassa tms.

Yhtiön vastuullinen matemaatikko tekee yhtiön hallitukselle vähintään vuosittain tai tarvittaessa selvityksen vastuuvelan, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden riskienhallinnalle ja sijoitustoiminnalle asettamista vaatimuksista.

Ryhmän riskienhallintatoiminto vastaa markkina-, luotto- ja vastapuoli- sekä likviditeettiriskien tunnistamisesta, mittaamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Riskejä mitataan ja seurataan Solvenssi II -vakavaraisuuslaskennan viranomaismallin mukaisesti sekä yleisesti käytössä olevilla menetelmillä ml. stressitestaus. Riskejä hallitaan sijoitussuunnitelmassa asetetuilla sijoittamista ja riskienottoa koskevilla rajoitteilla, joilla varmistetaan myös varojen riittävä hajautus strategisen allokaation omaisuusluokkien sisällä. Tarvittaessa riskejä vähennetään allokaatiomuutoksilla.

Korkojen muutos vaikuttaa korkoherkkien sijoitusten ja vastuiden markkina-arvoihin. Tätä taseen korkoriskiä hallitaan huomioimalla vastuiden rakenteel-

linen korkoriski sijoitusten strategista allokaatiota muodostettaessa mm. siten, että korkosijoitusten kassavirrat pyritään sovittamaan vastuiden kassavirtoihin.

Luottoriskiä hallitaan määrämuotoisella, kattavalla ja huolellisella analyysillä luotonmyöntöprosessissa, luottoehtoihin sisällytettävillä vakuuksilla ja koventanteilla, kohteiden jatkuvalla seurannalla sekä rahoituskannan riittävällä hajauttamisella.

Pankkivastapuolten käyttöä seurataan ja rajoitetaan ryhmätasolla huomioiden mm. vastapuolten koko ja luottoluokitus ja siten että altistukset ovat riittävästi hajautettu. Jälleenvakuutuksesta syntyvää vastapuoliriskiä hallitaan jälleenvakuutusohjelman mukaisesti.

Riittävän maksuvalmiuden varmistaminen epäsuotuisassakin tilanteessa niin lyhyellä- kuin pitkällä aikavälillä on yksi keskeinen sijoitusten strategisen allokaation muodostamisessa huomioitava tekijä. Säännöllinen likviditeetin seuranta kattaa sekä vakuutusliiketoiminnan että sijoitustoiminnan ja huomioi sekä rahoitus- ja markkinalikviditeettinäkökulmat.

Pitkän aikavälin markkinaskenaarioiden vaikutusta yhtiön vakavaraisuuteen tarkastellaan vuosittain laadittavassa riski- ja vakavaraisuusarviossa (ORSA) sekä vuosineljänneksittäin toteutettavassa sisäisessä vakavaraisuusraportoinnissa.

10.5 Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä ja ulkoisista tekijöistä. Juridiset/oikeudelliset riskit ja tapahtuma-/vahinkoriskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Toiminnan suunnittelun riskeillä tarkoitetaan vuosisuunnittelun valintoihin, tavoiteasetantaan ja liiketoiminnan muutostilanteisiin sisältyviä riskejä. Operatiivisten riskien hallinnan lähtökohtana on pyrkiä ehkäisemään riskien toteutumista ja minimoimaan riskeistä aiheutuvia vahinkoja.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeisimmät osa-alueet ovat riskien kattava tunnistaminen, arviointi ja raportointi eri organisaatioissa ja eri riskialueilla sekä toiminnan laadun ja oikeellisuuden varmistaminen valvonta- ja kontrollitoimenpiteillä.

Operatiiviset riskit kartoitetaan määrämuotoisella riskien kartoitusmenetelmällä vuosittain osana vuosisuunnitteluprosessia sekä aina riskitilanteen olennaisesti muuttuessa. Kartoituksissa tunnistetut riskienhallintatoimenpiteet

kytketään osaksi eri liiketoimintayksiköiden vuosisuunnitelmia. Lisäksi jokaisesta hankkeesta, projektista ja merkittävästä liiketoiminnan muutostilanteesta laaditaan aina erillinen riskikartoitus.

Prosesseihin sisältyvien valvonta- eli kontrollitoimenpiteiden avulla varmistetaan toiminnan oikeellisuudesta ja laadusta. Osana operatiivisten riskien hallintaa kirjataan toteutuneet riskit ja läheltä piti -tapahtumat sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet ryhmän riskitapahtumarekisteriin. Toiminnan häiriöiden ja virheiden sekä operatiivisten riskien aiheuttaminen tappioiden raportointi viranomaisille toteutetaan asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnan jatkuvuuden hallinta varmistetaan jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien säännöllisellä päivittämisellä ja testauksella. Ryhmän yhtiöt ovat vastuussa toimintansa asianmukaisesta järjestämisestä, niihin kuuluvista velvoitteista ja toiminnan jatkuvuuden hallinnasta myös kaikkien ulkoistettujen toimintojensa osalta.

Operatiivisten riskien hallitsemiseksi on lisäksi erillisiä menettelytapoja ja ohjeistuksia mm.:

- prosessiriskien hallintaan
- järjestelmäriskien hallintaan
- juridisten riskien hallintaan
- turvallisuusriskien hallintaan
- tietoturvariskien hallintaan
- hankkeiden ja projektien riskienhallintaan
- vakuutettavissa olevien riskien hallintaan (oma vakuutusturva)

10.6 Toimintaympäristön ja strategian riskien hallinta

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyviä riskejä ovat mm. yleisen toimintaympäristön, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutosten, kilpailun ja kilpailijoiden, omien strategisten valintojen ja yhtiöryhmänä toimimisen ja ryhmäsijoitusten riskit.

Toimintaympäristöön ja strategiseen tahtotilaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiden merkittävyys arvioidaan vuosittain vuosisuunnitteluprosessin yhteydessä. Menettelynä on ohjeistettu itsearviointi. Tunnistettujen riskien vähentämiseksi ja pienentämiseksi sekä mahdollisuuksien hyödyntämiseksi vastuulliset tahot suunnittelevat ja toteuttavat riskienhallintatoimenpiteitä, jotka toteutetaan osana vuosisuunnitelmia. Oleellinen osa strategisten riskien hallintaa on strategisten kehityshankkeiden yhteydessä toteutettava riskienhallin-

tatyöskentely. Riskitilannetta käsitellään säännöllisesti hankkeiden ohjausryhmissä. Strategian toteuttamisen riskejä hallitaan strategiamittaristojen määrittelyllä ja säännöllisellä seurannalla.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Mikkelissä 3. päivänä maaliskuuta 2023

Helena Skopa
hallituksen puheenjohtaja

Harri Huupponen

Vesa Kallio

Martti Lokka

Tuukka Suomalainen

Asko Lammela
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mikkelissä 20. päivänä maaliskuuta 2023

KPMG Oy Ab

Timo Nummi

KHT

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-03 15:01:26 (EET)

Tarkistuskoodi: ADHDKTWN0QYN5Y4D7PQ1K1Y0TD7EAZ8HRO9
6MJDUO25JM62AEN9VG8N60EJQONTL4H7P9DBOB9CRNQGCME
6VPVY3RSG93U1YEK3MV6QYYQ0BJRKVU2QC7T7EY03WQUF

LähiTapiola Savo-Karjala Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022 .pdf (40 sivua)

7083f6fad2cf21e668bc160b6fd8982f2ff2d473d4f3cc52c3aa2c1b89588871

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Tuukka Tapani Suomalainen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Tuukka Tapani Suomalainen

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:00:30 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Martti Ilmari Lokka**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Martti Ilmari Lokka

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:00:35 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Harri Jyrki Olavi Huupponen**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Harri Jyrki Olavi Huupponen

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:00:44 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Eija Helena Skopa**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Eija Helena Skopa

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:00:49 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Asko Tapio Lammela**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Asko Tapio Lammela

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:01:21 (EET)

Rekisteröity koko nimi: **Vesa Matti Kallio**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**
Tunnistamistapa: **Mobiilivarmenne**
Identiteetin tarjoajan maa: **FI**
Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**
Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Vesa Matti Kallio

Allekirjoitettu 2023-03-03 15:01:26 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Mobiilivarmenne – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistautunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun Mobiilivarmenteella.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa [www.signspace.fi/verification-fi.html](https://signspace.fi/verification-fi.html) sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

Allekirjoitustosite

SignSpace-palvelussa tehty allekirjoitus

Päiväys: 2023-03-20 12:18:12 (EET)

Tarkistuskoodi: D16N6ACIOHTNI2WU2EFDVN3WPZ5F0V08QHEH
UT2SDKY8VGN0C3QZXZEGF9JTCP2AKNWWPWEV61QO9Q70M5E7
MYOKPK4TSBYXLKIZMNBVD2XW58HTZXG2H3HEVXIPJUUP

LähiTapiola Savo-Karjala Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022 _Final.pdf (42 sivua)

de7104b162b2c049c2d3f8a98e9b1a5016b92d16d22b3d8ceb765bdd3d0915e6

on allekirjoitettu sähköisesti SignSpace-palvelussa.

Rekisteröity koko nimi: **Timo Erkki Nummi**

Allekirjoituksen tyyppi: **Kehittynyt sähköinen allekirjoitus**

Tunnistamistapa: **Pankkitunnistus**

Identiteetin tarjoajan maa: **FI**

Varmenteen haltija: **Platform of Trust Oy**

Varmenteen liikkeellelaskija: **Digi- ja väestötietovirasto**

Timo Erkki Nummi

Allekirjoitettu 2023-03-20 12:18:12 (EET)

Dokumentin allekirjoittaja(t) on tunnistettu palvelussa seuraavasti

SignSpace® on sähköisen allekirjoittamisen palvelu, jonka tarjoaa SignSpace, Platform of Trust Oy, Business ID 2980005-2, Tarvonsalmenkatu 17 B, 02600 Espoo, Finland.

Tähän dokumenttiin liitetty allekirjoitus on eIDAS asetuksen (N°910/2014) mukainen sähköinen allekirjoitus.

Allekirjoittajat on tunnistettu palvelussa seuraavasti:

Pankkitunnistus – Allekirjoittaja identiteetti on varmistettu käyttäen vahvan tunnistautumisen menetelmää. Allekirjoittaja on tunnistaunut allekirjoitustapahtuman yhteydessä Signicat Connect-tunnistuspalveluun pohjoismaisilla pankkitunnuksilla.

Allekirjoituksen autenttisuuden tarkistaminen

SignSpace-palvelu tarjoaa käyttöliittymän sähköisten allekirjoitusten tarkastamiseen. Palvelu on sekä palvelun käyttäjien, että ulkoisten tahojen käytössä. Palvelun avulla vastaanottaja voi varmistua, että hänelle toimitettu allekirjoitettu asiakirjakokonaisuus on alkuperäinen ja muuttumaton. Tarkistuspalvelussa käyttäjän palveluun lataamien tiedostojen eheys tarkistetaan ja näitä verrataan palvelussa tallennettuihin alkuperäisiin tietoihin.

Asiakirjan alkuperäinen versio, joka sisältää kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot, säilytetään SignSpace-palvelussa. Asiakirjasta muodostetaan jakeluversio, joka sisältää PDF-muotoisen allekirjoitussivun PDF-dokumentin viimeisenä sivuna tai muun tiedostomuodon tapauksessa erillisenä PDF-tiedostona. Kiistämättömyyden osoittamiseen liittyvät tiedot ovat saatavissa SignSpace-asiakaspalvelun kautta.

Ohje SignSpace -palvelussa allekirjoitetun asiakirjan tarkistamiseen:

- Tarkistajalla tulee olla käytettävissään allekirjoitettu asiakirja (jakeluversio) sähköisessä muodossa.
- Asiakirja voi olla yksi PDF-tiedosto, jonka lopussa on allekirjoitussivu, tai yhden tai useamman tiedoston ja näihin liittyvän PDF-muotoisen allekirjoitussivun kokonaisuus.
- Tarkistaja avaa www.signspace.fi/verification-fi.html sivuston.
- Tarkistaja lataa palveluun allekirjoitetun asiakirjan allekirjoitussivuineen ja saa tiedon palvelun tekemien tarkistusten tuloksista.

signspace

<https://signspace.com/fi>

asiakaspalvelu@signspace.fi

0600 301 339 (1,52 eur/min+pvm, viikonpäivinä 8.00 - 16.00)

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiön (y-tunnus 0218612-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, epäsuoran rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arvioimme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

1 Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 27–28)

Sijoitusomaisuus on taseessa merkittävin varallisuuserä.

Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti alkuperäiseen hankintamenuon tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn hankinta-arvoon tai edellä mainituja alempaan käypään arvoon.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään sijoitusten kirjanpitoarvojen lisäksi sijoitusten käypä arvo sekä sijoitusten nettotulos käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai yleisesti hyväksyttyjen periaatteiden mukaisesti määritettyihin käypiin arvioihin. Sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista; näitä ovat esim. pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Sijoitusomaisuuden huomattavan tasearvon sekä sen arvostamiseen liittyvän harkinnanvaraisuuden johdosta sijoitusomaisuus ja sen esittäminen on määritelty tilintarkastuksen kannalta eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisuuden riski.

Olemme arvioineet yhtiön soveltamien tilinpäätöisperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontroleja.

Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

2 Vakuutustekninen vastuuvetka (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 30)

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvetka on taseen velkojen merkittävin erä.

Vakuutusteknisen vastuuvetkan laskennan perustana on monimutkaisia vakuutusmatemaattisia laskentamalleja ja johdon harkintaa edellyttäviä oletuksia, jotka liittyvät mm. eläkemuoitoissa

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvetkan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaatikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta, muun muassa

vakuutuslajeissa vakuutettujen eliniän odotukseen ja käytettävään diskonttauskorkokantaan.

Vastuuvelan laskenta perustuu useiden eri tietojärjestelmien tuottamiin tietoihin ja niiden yhdistelyyn. Tietokannat ovat laajoja ja järjestelmien käsittelemät tietomäärät suuria.

Vastuuvelan merkittävin riski on vastuuvelan riittävyys suhteessa korvausvastuuseen. Eläke-muotoisten vahinkojen korvausvastuun laskennassa käytettävän diskonttokoron määrittäminen ja vahinkotapahtumien arviointi on tehtävä turvaavasti.

Näiden tekijöiden perusteella vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyyden riski.

arvioimalla erityisesti kollektiivivarausten ja korvauskäsittelyvarausten laskentakaavojen loogisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiön yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Mikkelissä 20. maaliskuuta 2023

KPMG OY AB

Timo Nummi
KHT